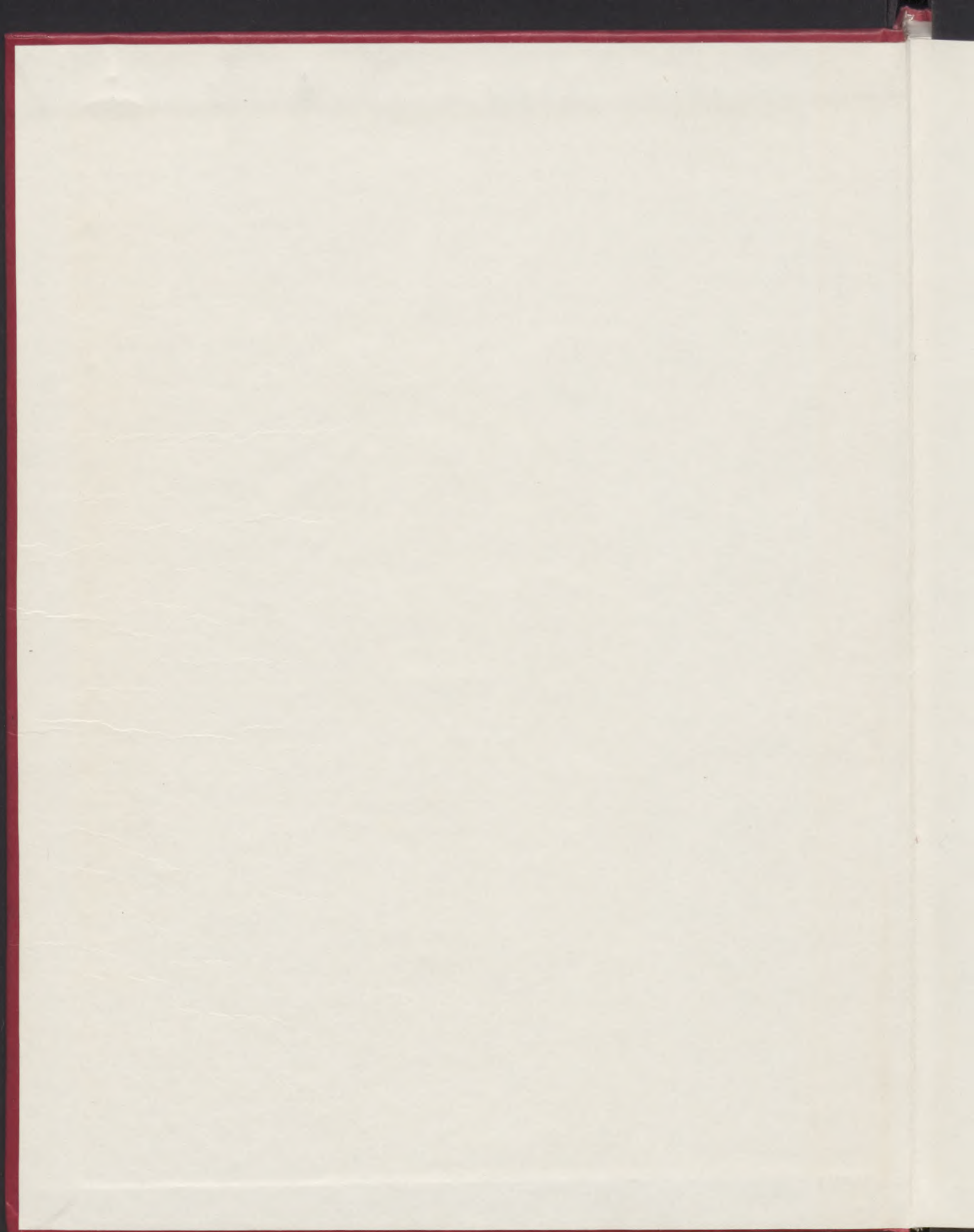
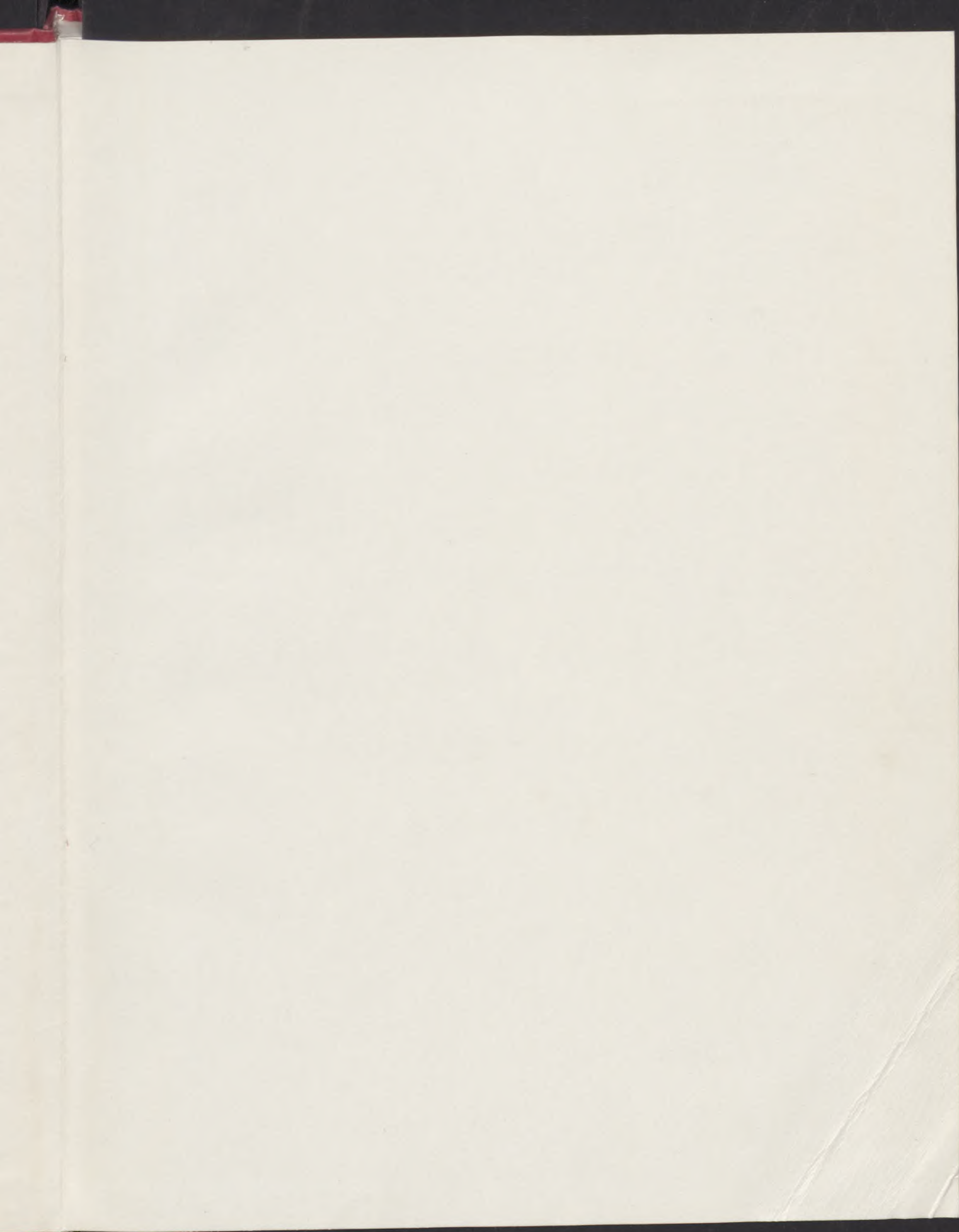

MD
44.927

A
Názáreti
JÉZUS
története

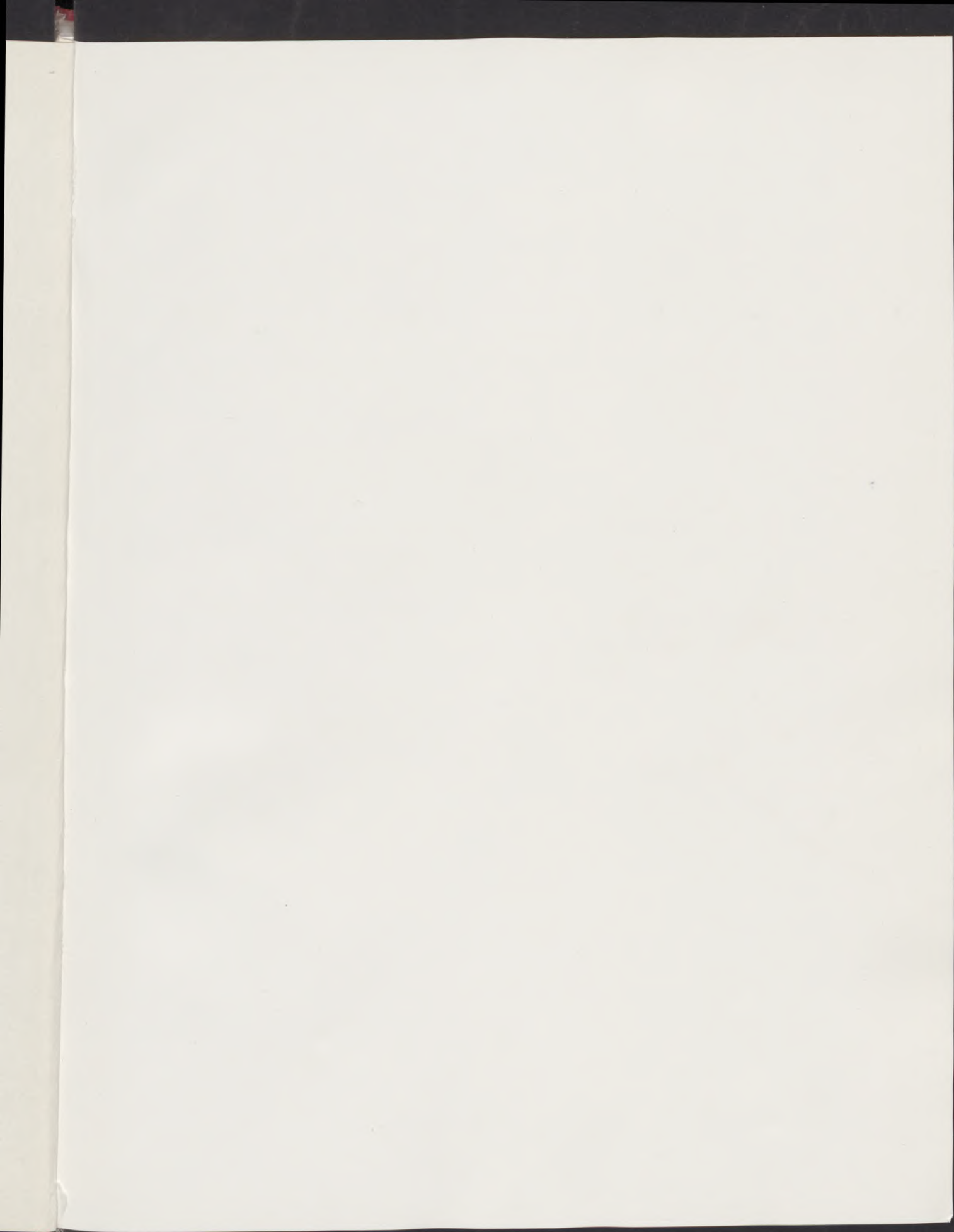

A NÁZÁRETI
JÉZUS
TÖRTÉNETE

Fra Angelico

FESTMÉNYEI

AZ EVANGÉLIUMOKBÓL, KÁROLI GÁSPÁR
FORDÍTÁSA ALAPJÁN ÍRTA

Vas István

HELIKON KIADÓ

MD 44.927

1986

indig is hittek abban a zsidó nép nagy prófétái, hogy az Úr kiszabadítja népét a szolgaságból, megmenti a sanyargattatástól, és dicsővé teszi a népek között, akik reménykedve Jeruzsálemre függesztik a szemüket. Sőt akadtak közöttük, akik látomásaikban azt jövendölték, hogy eljön az idő, mikor az egyetlen Isten végét szakajtja Ádám átkának, egy nép sem uralkodik a másikon, az erős nem gyűri le a gyöngét, a gazdag nem semmizeti ki a szegényt, béke lesz, és igazság a Földön, ahová visszatér a Paradicsom. Ézsajas beszélt Isten szolgájáról is, a fájdmak férfiújáról, aki felnő, mint egy vessző Isten előtt, mint gyökér a száraz földből, aki viseli népe szenvedéseit és bűneit, akit fogásában elítélnek, megaláznak, megkínóznak, de ő nem nyitja ki száját, mint a bárány, akit mészárszékre visznek, mint a juh a nyírók előtt. És azt is megmondta Ézsajas, hogy lesz majd egy szűz, akinek méhe megfog, és ő fogja megszülni azt a fiúgyermeket, aki korán megtanulja megvetni a rosszat és a jót választani.

És amikor már nagy lett a várakozás Izráelban, az Isten elküldte Gábielt angyalt a Galileában fekvő Názáret városába egy Mária nevű szűzhez, Józsefnek, az ácsnak jegyeséhez. És bement hozzá az angyal, és így szólt hozzá:

– Örülj, te kegyelembe fogadott! Az Úr van teveled, áldott vagy te az asszonyok között!

Mária pedig látta az angyalt, megdöbbsen a szavaitól, és elgondolkodott, hogy micsoda köszöntés volt ez. Az angyal pedig így szólt hozzá:

– Ne félj, Mária, mert kegyelmet találtál az Istennél. És íme, fogansz a te méhedben, és fiát szülsz, akit nevezel Jézusnak. És nagy leszén ő, és a Magasság Fiának hívatik.

Kérdezte pedig Mária az angyaltól:

– Mi módon lesz ez, holott én férfiút idáig meg nem ismertem?

És felelt neki az angyal:

– A Szent Lélek száll terád, és a Magasság ereje árnyékoz meg téged, ezért ami születik, szentnek hívatik, és Isten Fiának. Mert az Istennél semmi sem lehetetlen.

Mária pedig azt mondta:

– Imhol az Úrnak szolgálója, és legyen a te szavaid szerint.

És elment az angyal. József, az ács pedig, amikor eljött az elrendelt népszámlálás ideje, elővezette szamarát, felrakta rá az útra szükséges kis motyójukat, felültette a várandós Máriát, és felmentek Názáretből Júdeába, a Betlehem nevű városkába, hogy ott annak rendje és módja szerint beírják őket is.

Máriát pedig éppen Betlehemben érte el a szülés órája. De senki sem engedte be őket, mert lerítt róluk a szegénység. A vendégfogadóban sem nyitottak nekik ajtót, mert módosabb utasoknak tartogatták a szálláshelyeiket. Nagy nehezen találtak helyet egy istállóban, amelynek nem volt kapuja: befűtt a vidék éjszakáinak hideg szele. És Mária ott szülte meg első fiát, és bepólyálta, és a jászolban helyezte el. József egy kis tüzet rakott, de ami nem lett volna elég, hogy ne fázzon az újszülött meg a boldogságos új anya, ha az istálló állatai rájuk nem lehelnek. Pedig ezek az ökrök és szamarak aligha tudták, kit melengetnek a leheletükkel.

De hát senki sem szerzett hírt róla, hogy megszületett a Világ Reménysége? De bizony akadtak néhányan. Persze, nem a gazdag kereskedők, vagy akár a komoly írástudók, vagy éppen a nagy bölcsességű rabbik közül. Hanem Betlehem vidékén pásztorok tanyáztak a mezőn, és nyájaikra vigyáztak az éjszakai tűz mellett. És megjelent köztük az Úr angyala, és az Úr dicsősége vette körül a pásztorokat, akiket nagy félelem fogott el. És azt mondta nekik az Úr angyala:

– Ne féljetek, mert nagy örömet hirdetek nektek, az egész nép örömét, mert ma született nektek a Megtartó, az Úr Krisztus Betlehemben. És ha jelet akartok: találtok egy kis gyermeket, bepólyálva fekszik a jászolban.

És hirtelen mennyei seregek sokasága jelenik meg, és így szólnak:

– Dicsőség a magasságban az Istennek, és békesség a földön, az emberekhez jó akarat!

Aztán az angyalok felszálltak a mennybe, a pásztorok pedig sietve Betlehembe mentek, és megtalálták az istállóban Máriát és Józsefet és a jászolban a kisgyermeket. És ezek a birkaszagú pásztorok voltak az első, akik Isten Fiát imádták, az első, akik elhíresztelték a szegények között, hogy kit küldött nekik az ég.

És mikor eltelt a nyolc nap, hogy a gyermeket körülmetéljék, a Jézus nevet adták neki, amint az angyal nevezte őt, mielőtt anyja méhében megfogant.

Időközben azonban napkeletről három király, köztük egy szerezsen érkezett Jeruzsálembe, ahol azt kérdezték:

– Hol van a zsidók királya, aki most született? Mert láttuk az ő csillagát napkeleten, és azért jöttünk, hogy tisztességet tegyünk neki.

Heródes, a jeruzsálemi király és vele együtt az egész Jeruzsálem megháborodott ennek hallatára, és azt sem tudta, hova legyen haragjában. Egybegyűjtött hát minden főpapot és a nép írástudóit, és tőlük tudakolta, hol kell a Krisztusnak megszületnie. Ők pedig azt felelték:

– A júdeai Betlehemben, mert így írta meg vala a próféta: És te Betlehem, Júdának földje, semmiképpen sem vagy a legkisebb Júda városai között, mert belőled származik a fejedelem, aki legeltetni fogja az én népemet, Izráelt.

Ekkor Heródes titkon hívatta a három királyokat, és a csillag megjelenésének idejéről faggatta őket. És elküldte őket Betlehembe, lelkükre kötven, hogy mihelyt megtalálták a gyermeket, adják az ő tudtára, mert ő is oda akar menni, tisztességet tenni az új hercegecskének. A három királyok el is indultak, és íme, a csillag, amelyet napkeleten láttak, előttük ment mindaddig, amíg odaérven megállt a jászol fölött, ahol a gyermek feküdt. És mikor meglátták a csillagot, nagy öröm fogta el őket, és bemenvén az istállóba, megtalálták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborultak előtte, és ajándéku aranyat, tömjént és mirhát adtak neki.

De nem mentek vissza Heródeshez, hanem más úton tértek meg hazájukba. Amint eltávoztak, megjelent az Úr angyala Józsefnek álmában, és azt mondta:

– Kelj fel, vedd a gyermeket és anyját, és fuss Egyiptomba, mert Heródes halálra fogja keresni a gyermeket.

És József megint felmálházta szamarát, ráültette Máriát és gyermekét, és Egyiptomba menekült. Heródes pedig, mikor látta, hogy a három bölcs király túljárt az eszén, szerfölött felháborodott. Kiküldte poroszlóit, és megöletett Betlehemben és környékén minden két esztendőn aluli gyermeket. Csak az nem volt köztük, akit ő halálra keresett. És amikor elegendő gyermeket megöltek, a poroszlók elvonultak. És az Úr angyala Egyiptomban megjelent Józsefnek álmában, és azt mondta:

– Kelj fel, vedd a gyermeket és anyját, és eredj Izráel földjére, mert nincsenek már, akik a gyermeket keresik.

Ő pedig felkelt, magához vette a gyermeket és anyját, és együtt elmentek Izráel földjére, vissza Názáretbe. Ezután felvitték a gyermeket Jeruzsálembe, hogy mint

ANGYALI ÜDVÖZLET

elsőszülött fiút Mózes törvénye szerint az Úrnak szenteljék. Élt pedig Jeruzsálemben egy igaz ember, a neve Simeon, aki várta Izráel vigaszát, és a Szent Lélek volt vele, és az adta tudtára, hogy addig nem lát halált, amíg meg nem látja az Úr Krisztusát. És elment a templomba, és amikor Jézust behozták szülei, hogy a törvény szerint az Úrnak szenteljék, karjába vette a gyermeket, és így szólt:

– Most már, Uram, elbocsátod a te szolgádat békességben, mert látta az én szemem a te üdvösségedet, amit készítettél a népek szeme láttára, fényességül a pogányok megvilágosítására és a te népednek, Izráelnek dicsőségére.

Jézus anyja és József elcsodálkozott mindazon, amit a gyermek felől hallott. Simeon pedig megáldotta őket, és azt mondta Máriának:

– Íme, ő az, aki vettetett jegyül sokaknak elestére és feltámadására Izráelben, ő az, akinek annyian ellene szólnak. Sőt a te lelkedet is áthatja az éles tör, hogy sok szív gondolatai nyilvánvalóvá legyenek.

És Mária megjegyezte és szívében forgatta az igéket, amiket hallott. És mikor József és Mária mindent elvégeztek az Úr törvénye szerint, visszatértek Galileába, az ő városukba, Názáretbe. Jézus pedig növekedett, lelke erősödött és teljesedett bölcsességgel és Isten kegyelmével. Szülei pedig évenként feljártak Jeruzsálembe a húsvét ünnepére. És egyszer, amikor a gyerek tizenkét esztendő volt, hazafelé induláskor sem az anyja, sem József nem vette észre, hogy Jézus ott maradt Jeruzsálemben, csak amikor egy nap járóföldet mentek, és hiába keresték az úti társaságban, a rokonok és ismerősök között, akkor mentek vissza érte Jeruzsálembe. Meg is találták harmadnapra a templomban, a doktorok között, amint őket hallgatta és kérdezgette. És akik őt hallották, mindnyájan álmélkodtak az értelmén, a válszain. Szülei csodálkoztak, amikor meglátták, és anyja így szólt hozzá:

– Fiam, miért cselekedted ezt velünk? Atyád és én nagy bánattal kerestünk téged.

Ő azt felelte:

– Miért is kerestetek? Hát nem tudjátok, hogy nekem az én Atyámnak dolgaival kell foglalkoznom?

De ők nem értették, miről beszél. Jézus pedig hazament velük Názáretbe, és mindenben engedelmeskedett nekik. De anyja mindezeket a szívében tartotta. Jé-

JÉZUS SZÜLETÉSE

zus pedig gyarapodott testben és bölcsességben, és kedvességben az Isten és az emberek előtt.

Abban az időben eljött Keresztelő János, és Júdea pusztájában prédikál. És azt mondja:

– Térjetek meg, mert elközelített a mennyeknek országa. Mert ez az, akiről Ézsaiás próféta szólt, mondván: Kiáltó szó a pusztában: Készítsétek az Úrnak útját és egyengessétek ösvényeit!

János ruhája pedig teveszőr volt, bőrvö a dereka körül, elesége sáska és erdei méz. Ekkor kiment hozzá Jeruzsálem és az egész Júdea és a Jordánnak egész környéke. És megkeresztelkedtek általa a Jordán vizében, és megvallották bűneiket. Mikor pedig látta János, hogy sokan jönnek hozzá a farizeusok és sadduceusok közül, hogy megkeresztelkedjenek, azt mondta nekik:

– Mérges kígyóknak fajzata! Kicsoda intett meg titeket, hogy az Isten elkövetkező haragjától megmeneküljétek? Teremjétek hát a megtéréshez illő gyümölcsöket. És ne gondoljátok, hogy így szólhattok magatokban: Ábrahám a mi atyánk! Mert mondom nektek, hogy Isten ezekből a kövekből is támaszthat fiakat Ábrahámnak. A fejsze pedig immár a fák gyökerére vettetett. Azért minden fa, amely jó gyümölcsöt nem terem, kivágattatik és tűzre vettetik.

És megkérdezte őt a sokaság:

– Mit cselekedjünk tehát?

Azt felelte:

– Akinek két köntöse van, egyiket adja annak, akinek nincs, és akinek van eledele, hasonlóképpen cselekedjék. Én ugyan vízzel keresztelek titeket, de aki utánam jön, erősebb nálam, és én arra sem vagyok méltó, hogy sarujának kötőjét megoldjam: ő Szent Lélekkel és tűzzel keresztel majd titeket.

Ekkor eljött Jézus Galileából a Jordán mellé Jánoshoz, hogy megkeresztelkedjék általa. János azonban visszatartotta őt, mondván:

– Nekem kell általad megkeresztelkednem, és te jössz énhozzám?

Jézus így felelt neki:

– Engedj most, mert így illik nekünk minden igazságot betöltenünk.

János engedett neki. És Jézus megkeresztelkedvén azonnal kijött a vízből, és íme

JÉZUS KÖRÜLMETÉLÉSE

az egek megnyilatkoztak neki, és ő látta az Isten lelkét alájönni, mint egy galambot, és őrá szállni. És szózat hallatszott a magasból:

– Te vagy az én szerelmes fiam, tebenned gyönyörködöm!

Jánost pedig Heródes nemsokára elfogatta, és megkötöztetvén tömlöcbe vetette Heródiásért, aki az ő testvérének, Fülöpnek volt a felesége. Mert János megmondta Heródesnek:

– Nem szabad néked ővele élned.

Heródes meg is ölette volna Jánost, de félt a sokaságtól, mert prófétának tekintették őt. Hanem amikor Heródes születése napját ünnepelték, Heródiás leánya, Salóme táncolt előttük, és szerfelett megtetszett Heródesnek, aki ezért esküvéssel fogadta, hogy amit a leány kér a táncáért, megadja neki. Salóme pedig anyja tanácsára azt mondta:

– Add ide nekem egy tálban Keresztelő János fejét.

Nem tetszett ez a királynak, de nem akarta megszegni az esküjét, hiszen a lakoma vendégei is hallották, parancsot adott hát, hogy hozzák el a leánynak János fejét. Elküldte poroszlóit, és Jánosnak a tömlöcben fejét vettette. És elhozták Keresztelő János fejét, és egy tálban átadták Salóménak, az pedig odavitte anyjához.

És eljöttek János tanítványai, elvitték a testét, és eltemették, a halálát pedig jelentették Jézusnak. És mikor Jézus hallotta a hírt, felszállt egy hajóra, és elment egyedül. És a Szent Lélek elvitte Jézust a pusztába, ahol negyven napig kísértette őt az ördög. Jézus nem evett semmit sem azokban a napokban, de végre megéhezett, akkor azt mondta neki az ördög:

– Ha Isten Fia vagy, mondd e kőnek, hogy változzon kenyérré.

Jézus így felelt neki:

– Meg van írva, hogy nemcsak kenyérrel él az ember, hanem az Istennek minden igéjével.

Majd felvitte őt az ördög egy nagy magas hegyre, ahol egy szempillantásban megmutatta neki a Föld minden országát, és azt mondta:

– Neked adom mindezt a hatalmat és mindezeknek a dicsőségét, mert nekem adatott, és annak adom, akinek akarom. Azért, ha engem imádsz, mindez a tied lesz.

És felelte Jézus:

HÁROMKIRÁLYOK IMÁDÁSA

– Távozz tőlem, Sátán, mert meg van írva: Az Urat, a te Istenedet imádd és neki szolgálj.

Azután Jeruzsálembe vitte őt az ördög, és a templom ormára állította, és azt mondta neki:

– Ha Isten Fia vagy, vesd alá magad innét, mert meg van írva: Az ő angyalinak parancsol felőled, hogy megőrizzenek téged; és: Kezükben hordoznak téged, hogy valamiképp meg ne üssed lábadat a kőbe.

Erre Jézus azt felelte:

– Megmondatott: Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet.

És az ördög minden kísértésből kifogyván eltávozott egy időre Jézustól, az pedig a Lélek erejével megtért Galileába. És állt a Genezáret tavánál, és látott két hajót, a halászok pedig, miután azokból kiszállottak, mosták a hálóiakat. És bement az egyik hajóba, mely a Simon Péteré volt, és azt mondta neki:

– Evez a mélyre, és vessétek ki hálóitokat!

Simon Péter azt felelte:

– Mester, jóllehet az egész éjszaka fáradtunk, mégsem fogtunk semmit. Mindazáltal a te parancsolatodra bevetem a hálót.

És amikor így cselekedett, halaknak nagy sokaságát kerítették be – súlyuktól szakadozott a hálójuk. Intettek azért a másik hajóban várakozó társaiknak, hogy jöjjenek a segítségükre. Együtt megtöltötték mind a két hajót, annyira, hogy csaknem elsüllyedtek. Simon Péter ennek láttára Jézus lába elé esett, és így szólt:

– Eredj el tőlem, mert bűnös ember vagyok, Uram!

Mert a csodálatos halászat miatt félelem fogta el őt és mindazokat, akik vele voltak, hasonlóképpen Jakabot és Jánost is, a Zebedeus fiait, Simon Péter társait. De Jézus azt mondta Simon Péternek:

– Ne félj: mostantól fogva halak helyett embereket fogsz.

És a hajókat a szárazra vonták, elhagyták mindenüket, és követték őt.

És Jézus a tanítványaival bejárta egész Galileát, és nagy sokaság követte őt Galileából és Jeruzsálemből és a Jordánon túlról. És Jézus látta a sokaságot, megszánta őket, és betegeiket meggyógyította. Mikor pedig esteledett, odamentek hozzá a tanítványai, és azt mondták:

JÉZUS BEMUTATÁSA A TEMPLOMBAN

– Pusztá hely ez, és az idő előre jár: bocsásd el a sokaságot, hogy menjenek el a falvakba és vegyenek maguknak eleséget.

Jézus azt mondta nekik:

– Nem szükséges elmenniük. Ti adjatok nekik enni!

A tanítványok azt felelték:

– Nincs itt egyéb, csupán öt kenyérünk és két halunk.

Ő pedig azt mondta:

– Hozzátok azokat ide hozzám!

És akkor megparancsolta a sokaságnak, hogy üljenek le a fűre, fogta az öt kenyeret és két halat, szemét az égbe emelte, és megszegvén a kenyereket, adott a tanítványoknak, a tanítványok pedig a sokaságnak. És mindnyájan ettek és beteltek és felszedték a maradék darabokat, tizenkét teli kosárral. Akik pedig ettek, ötezren voltak a férfiak, asszonyokon és gyerekeken kívül.

Jézus akkor sürgette tanítványait, hogy szálljanak hajóra és menjenek át a túlsó partra, míg ő elbocsátja a sokaságot. És amint elbocsátotta a sokaságot, fölment a hegyre, magányosan imádkozni. Mikor pedig beesteledett, egyedül maradt ott. A hajó immár a tenger közepén hánkolódott, mert szembefűjt a szél. Az éjszaka vége felé elindult feléjük Jézus, a tengeren gyalog. És mikor látták a tanítványok, hogy a tengeren jár, megrémültek.

– Ez kísértet! – kiáltottak félelmükben, de Jézus így szólt hozzájuk:

– Bízzatok, én vagyok, ne féljete!

Mire Péter azt mondta neki:

– Uram, ha te vagy, parancsolj, hogy hozzád mehessek a vizeken!

Jézus így szólt:

– Jövel!

És Péter kiszállt a hajóból, és a vizeken lépdelt Jézus felé. De megrémült a nagy szélről, és amikor merülni kezdett, felkiáltott:

– Uram, tarts meg engem!

Jézus azonnal kinyújtotta kezét, megragadta őt, és azt mondta neki:

– Kicsinyhitű, miért kételkedtél?

És amikor beléptek a hajóba, elállt a szél. A hajó utasai odamentek Jézushoz, leborultak előtte, és így szóltak:

A SZENT CSALÁD MENEKÜLÉSE EGYIPTOMBA

– Bizony, te Isten Fia vagy.

Akkor írástudók és farizeusok jöttek Jézushoz Jeruzsálemből, és azt kérdezték tőle:

– Miért hágják át a te tanítványaid a vének rendeléseit? Miért nem mossák meg a kezüket, mikor enni akarnak?

Jézus odaszólította a sokaságot, és beszélni kezdett:

– Halljátok és értsétek meg: nem az fertőzteti meg az embert, ami a száján bemegy, hanem ami kijön a szájából, az fertőzteti meg az embert.

Ekkor hozzá járultak a tanítványai, és azt kérdezték tőle:

– Tudod-e, hogy a farizeusok e beszédet hallván, megbotránkoztak?

Ő azt felelte:

– Minden palánta, melyet nem az én mennyei Atyám plántált, kitepetik. Hagyjátok őket: vakoknak vak vezetői ők. Ha pedig vak vezeti a világtalant, mind a ketten a verembe esnek.

Mire Péter azt mondta:

– Magyarázd meg nekünk azt a példázatot.

Jézus pedig így szólt:

– Ti is értelem nélkül vagytok-e még? Hát nem értitek-e, hogy minden, ami a szájon bemegy, a gyomorba jut, és az árnyékszékbe vettetik? Amik pedig a szájból jönnek ki, a szívből származnak, és azok fertőztetik meg az embert. Mert a szívből származnak a gonosz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások, hamis tanúbizonyságok, káromlások. Ezek fertőztetik meg az embert.

Máskor pedig meglátott Jézus a vámnál egy Levi nevű vámszedőt, és azt mondta neki:

– Kövess engem!

Az pedig mindeneket elhagyván, felkelt és követte őt. És nagy lakomát készített a házában, ahol vámszedőknek és egyebeknek nagy sokasága gyűlt össze. És közöttük az írástudók és farizeusok zúgolódtak Jézus tanítványai ellen, mondván:

– Miért esztek és isztok a vámszedőkkel és bűnösökkel?

Jézus azt felelte nekik:

AZ ÁRTATLAN KISDEDEK LEMÉSZÁRLÁSA

– Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek. Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket a megtérésre.

Amazok pedig tovább kérdezték:

– Mi az oka, hogy a János tanítványai gyakorta böjtölnek és imádkoznak, akár csak a farizeusok tanítványai, a te tanítványaid pedig esznek és isznak?

Ő pedig így válaszolt:

– Azt kívánjátok-e, hogy a lakodalmasok böjtöljenek, amíg a vőlegény velük van? De eljönnek a napok, amikor a vőlegény elvétetik tőlük, majd böjtölnek azokban a napokban. Aminthogy senki sem tölti az új bort régi tömlőkbe, mert különben az új bor szétszakítja a tömlőket és kiömlik, és a tömlők elvesznek. Hanem az új bort új tömlőkbe kell tölteni, és mind a kettő megmarad. De senki, aki óbort iszik, mindjárt újat nem kíván, mert azt mondja, jobb a régi.

És abban az időben történt, hogy fölment a hegyre imádkozni, és az egész éjszakát imádkozással töltötte el. És mikor megvirradt, magához hívta tanítványait, és kiválasztott közülük tizenkettőt, akiket apostoloknak is nevezett: Simont, akit Péternek is szólított, és Andrást, a testvérét, Jakabot és Jánost, Fülöpöt és Bertalant, Mátét és Tamást, Jakabot, Alfeus fiát, és a Zelotesnek nevezett Simont, Judást, Jakab fiát, és Iskáriótes Judást, aki később árulóvá lett. És nagy sokaság követte őt Galileából és Jeruzsálemből és Júdeából és a Jordánon túlról, hogy hallgassák őt. Ő pedig tanítványaira emelte szemét, és így szólt:

– Boldogok a szegények, mert övék az Isten országa. Boldogok, akik most éheznek, mert megelégyülnek. Boldogok, akik most sírnak, mert nevetni fognak. Boldogok lesztek, amikor az emberek gyűlölnek titeket, és kirekesztenek és szidalmaznak titeket, és kivetik a ti neveteket, mint a gonoszokét, az Ember Fiáért. Örvendezetek azon a napon, mert a ti jutalmatok bőséges a mennyben, hiszen hasonlóképpen cselekedtek a prófétákkal az ő atyáik. De jaj nektek, gazdagoknak, mert elvettétek a ti vigasztalásokatokat. Jaj nektek, akik beteltetek, mert éhezni fogtok. Jaj nektek, akik most nevettek, mert sírni és jajgatni fogtok. Jaj nektek, mikor minden ember jót mond rátok, mert éppen így cselekedtek a hamis prófétákkal az ő atyáik. De nektek mondom, akik hallgattok engem: szeressétek ellenségeiteket, és tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnek titeket! Áldjátok azokat, akik átkoznak

JÉZUS VITÁJA A TUDÓSOKKAL

titeket, és imádkozzatok azokért, akik háborgatnak titeket! Hallottátok, hogy megmondattok: Szemet szemért és fogat fogért. Én pedig azt mondom nektek: Ne álljatok ellent a gonosznak, hanem aki arcul üt téged jobb felől, fordítsd felé a bal orcádat, és attól, aki felső ruhádat elveszi, ne vond meg alsó ruhádat sem. És aki téged egy mérföld útra kényszerít, menj el vele kettőre. És amint akarjátok, hogy veletek cselekedjenek, ti is aképpen cselekedjete másokkal. Mert ha csak azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, mi jutalmatok legyen érte? Hiszen a bűnösök is szeretik azokat, akik őket szeretik. Hanem szeressétek ellenségeiteket, és jót tegyetek, és adjatok kölcsönt, semmit érte nem várván, hogy legyetek a ti mennyei Atyátoknak fiai, aki felhossa az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra, és erőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak. Legyetek azért irgalmasok, mint ahogy a ti Atyátok is irgalmas. Ne ítéljete, és titeket sem ítélnék: ne kárhoztassatok, és titeket sem kárhoztatnak; megbocsássatok, és nektek is megbocsáttatik. Miért nézed a szálkát, amely a te atyádfia szemében van, a gerendát pedig, amely a te saját szemedben van, észre sem veszed? A vagy hogyan is mondhatod a te atyádfiának: atyámfia hadd vessem ki a szálkát a te szemedből, holott te a te szemedben levő gerendát nem látod? Te képmutató, vedd ki előbb a gerendát a te szemedből, és azután gondold arra, hogy kivesd a szálkát, amely a te atyádfia szemében van.

– Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, hol a rozsda és a moly megemészti, és a tolvajok kiássák és ellopják, hanem gyűjtsetek magatoknak kincset a mennyben, ahol sem a rozsda, sem a moly meg nem emészti, és ahol a tolvajok ki nem ássák, sem el nem lopják. Mert ahol a kincsetek, ott van a szívetek is. A test lámpása a szem. Ha azért a te szemed tiszta, a te egész tested világos lesz. Ha pedig a szemed gonosz, a te egész tested sötét lesz. Ha azért a benned levő világosság sötétség, mekkora a sötétség? Senki sem szolgálhat két úrnak, Istennek és Mamonnak. Mert vagy az egyiket gyűlöli, és a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti. Azért azt mondom nektek: ne aggodalmaskodjatok a ti éltetek felől, mit egyetek és mit igyatok, sem a ti testetek felől, hogy mibe öltözködjete. Avagy nem több-e az élet, mint az eledel, és a test, mint az öltözet? Tekintsetek az égi madarakra: nem vetnek, nem aratnak, sem csűrbe nem takarítanak, és a ti mennyei Atyátok eltartja azokat. Nem sokkal különbek vagytok-e

LÁZÁR FELTÁMASZTÁSA

náluk? Van-e pedig közületek, aki aggodalmaskodásával megnövelheti termetét egy arasszal? Az öltözet felől is mit aggodalmaskodtok? Gondoljátok a mező liliomaira, hogyan növekednek: nem munkálkodnak és nem fonnak. De mondom nektek, hogy Salamon minden dicsőségében sem öltözködött úgy, mint egy is ezek közül. Ha pedig a mező fűvét, amely ma van, és holnap kemencébe vetik, így ruházza az Isten, nem sokkal inkább-e titeket, ti kicsinyhitűek? Ne aggodalmaskodjatok tehát, és ne mondjátok: mit együnk? vagy: mit igyunk? vagy: mivel ruházkodjunk? Mert mindezeket a pogányok kérdezik. Mert tudja a ti menyeyi Atyátok, hogy mindezekre szükségetek van. Hanem keressétek először Isten országát és az ő igazságát, és ezek mind megadatnak nektek. Ne aggodalmaskodjatok tehát a holnap felől, mert a holnap majd aggodalmaskodik a maga dolgai felől. Elég a mai napnak a maga baja.

– Menjetek be a keskeny kapun. Mert tágas az a kapu és széles az az út, amely a veszedelemre visz, és sokan vannak, akik azon járnak. Mert szoros az a kapu és keskeny az az út, amely az életre visz, és kevesen vannak, akik azt megtalálják. Ti vagytok a földnek sava; ha pedig a só megízetlenül, nem jó azután semmire, hanem hogy kidobják és eltapossák az emberek. Ti vagytok a világ világossága. Nem rejtőzhetik el a hegyen épített város. Gyertyát sem azért gyújtanak, hogy a véka alá rejtse, hanem hogy a gyertyatartóba tegyék, és világítson mindazoknak, akik a házban vannak. De nem feljebb való a tanítvány az ő mesterénél, hanem amikor tökéletes lesz, mindenki olyan lesz, mint a mestere.

A farizeusok pedig és a törvényhozók, akik nem keresztelkedtek meg Keresztelő János keresztségével, megvetették az Isten tanácsát. És szólt az Úr:

– Mihez hasonlítsam e nemzetség embereit? És mihez hasonlók? Hasonlók a piacon ülő gyermekekhez, akik egymáshoz kiáltanak, és azt mondják: sípoltunk nektek, és nem táncoltatok; siralmas énekeket énekeltünk nektek, és nem sírtatok. Mert eljött Keresztelő János, aki kenyeret sem eszik, bort sem iszik, és azt mondjátok: ördög van benne. Eljött az Ember Fia, aki eszik és iszik, és ezt mondjátok: Íme a falánk és borivó, a vámszedők és bűnösök barátja.

Egyik farizeus pedig kérte őt, hogy egyék nála, ezért hát bement a farizeus házába, és leült vele az asztalához. És történt, hogy egy bűnös asszony, amikor megtud-

BEVONULÁS JERUZSÁLEMBE

ta, hogy Jézus a farizeus házában leült enni, hozott egy alabástrom szelencében drága kenetet, és megállt Jézus mögött, és leborult, könnyeivel öntözte Jézus lábát, és hajával törölte meg, és lábát csókolgatva megkente illatos kenettel. Mikor pedig ezt látta a farizeus, aki őt meghívta, így szólt magában: Ha ez próféta volna, tudná, ki és miféle asszony az, aki őt illeti: hogy bűnös. De Jézus így szólt hozzá:

– Simon, valamit mondani akarok neked.

Az pedig így szólt:

– Mondjad, mester.

– Egy hitelezőnek volt két adósa. Az egyik ötszáz pénzzel tartozott, a másik ötvennel. És mikor nem volt nekik miből megadni, mind a kettőnek elengedte, amivel tartoztak. E kettő közül azért, mondd meg, melyik szereti őt jobban?

Simon így felelt:

– Azt gondolom, hogy az, akinek többet engedett el.

Jézus pedig azt mondta neki:

– Igazán ítéltél. – És az asszony felé fordulván így beszélt Simonnak: – Látod-e ezt az asszonyt? Bejöttem a te házádba, te lábamnak vizet nem adtál, ez pedig könnyeivel öntözte lábamat, és hajával törölte meg. Engem meg nem csókoltál, ez pedig attól fogva, hogy bejöttem, nem szűnt meg az én lábamat csókolgatni. Olajjal az én fejemet meg nem kentet, ez pedig illatos kenettel kent meg az én lábamat. Ezért mondom: neki sok bűne bocsáttatott meg, mert nagyon szeretett, aki-nek pedig kevés bocsáttatik meg, kevésbé szeret. – Az asszonynak pedig azt mondta: – Megbocsáttatnak neked a te bűneid.

És akik együtt ültek vele az asztalnál, kezdték magukban mondani:

– Ki ez, hogy a bűnöket is megbocsátja?

És Jézus azt is mondta az asszonynak:

– A te hited megtartott téged. Eredj el békességgel.

És járta ezután a városokat és falvakat, és prédikálta és hirdette Isten országát, és vele járt a tizenkét tanítvány. És némely asszony, akit tisztátalan lelkektől és betegségek-től gyógyított meg, a Magdalénának nevezett Mária és Johanna, Khuzának, a Heródes gondviselőjének a felesége, és Zsuzsánna, és sok más asszony, a vagyonukból szolgáltak Jézusnak. Mikor pedig egyszer nagyon sokan gyűltek köréje, el-

UTOLSÓ VACSORA

jöttek hozzá az anyja és atyjafiai, de nem tudtak hozzájutni a sokaságtól. És tudtára adták neki:

– A te anyád és atyádfiai kinn állnak, téged akarnak látni.

Ő pedig így felelt:

– Az én anyám és atyámfiái ezek, akik az Isten beszédét hallgatják és aszerint cselekednek.

Egy napon ő és tanítványai hajóra szálltak, és azt mondta nekik:

– Menjünk át a túlsó partra.

És elindultak. De hajózás közben elszenderedett, és szélvész csapott le a tóra, és megmerültek, és veszedelemben voltak. És hozzá menvén felkeltették őt e szavakkal:

– Mester, mester, elveszünk!

Ő pedig felsekert, megdorgálta a szelet és a víz habjait, és azok elcsendesedtek. És azt mondta nekik:

– Hol van a ti hitetek?

És félelemmel csodálkoztak, és azt mondták egymásnak:

– Ugyan ki ez, hogy a szeleknek is, a víznek is parancsol, és azok engednek neki?

És eljött hozzá egy ember, Jairus nevezetű, a zsinagóga feje, és Jézus lába elé borulván kérte, hogy jöjjön be az ő házába, mert halálán van egyetlen, mintegy tizenkét esztendőös leánya. De alighogy Jézus elindult, már jött is egy ember a zsinagóga fejének házából, és azt mondta:

– Meghalt a leányod, ne fáraszd a Mestert!

De Jézus azt felelte Jairusnak:

– Ne félj, csak higgy, és megtartatik!

És bement a házba, de senkit nem bocsátott be, csak Pétert, Jakabot, Jánost és a leányzó atyját és anyját. Mindnyájan sírtak, és gyászolták a leányt, de Jézus azt mondta:

– Ne sírjatok, nem halt meg, csak alszik.

És kinevették, mert tudták, hogy meghalt. Jézus pedig mindenkit kiküldött, aztán megfogta a lány kezét e szavakkal:

– Leányzó, kelj fel!

JÚDÁS FIZETSÉGE

És visszatért a lelke, és azonnal fölkel. Jézus elrendelte, hogy adjanak neki enni. És elálmélkodtak a leány szülei, Jézus pedig megparancsolta, hogy senkinek ne mondják el, mi történt.

Aztán összehívta Jézus az ő tizenkét tanítványát, és hatalmat adott nekik minden ördög ellen és betegségek gyógyítására. És elküldte őket, hogy prédikálják az Isten országát, és betegeket gyógyítsanak. De előbb megkérdezte tőlük:

– Kinek mond engem a sokaság?

Azt felelték:

– Keresztelő Jánosnak, némelyek Illésnek, némelyek pedig, hogy a régi próféták közül támadt fel valamelyik.

De ő tovább kérdezte őket:

– Hát ti kinek mondotok engem?

Péter felelt:

– Az Isten ama Krisztusának.

Jézus meghagyta nekik, hogy ezt senkinek se mondják. És még hozzátette:

– Szükséges, hogy az Ember Fia sokat szenvedjen, és megvessék a vének, a főpapok és írástudók, és megöljék, és harmadnapon feltámadjon. Azért ha valaki én utánam akar jönni, tagadja meg magát és vegye fel az ő keresztjét, és kövessen engem. Mert aki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt, aki pedig elveszti az ő életét én értem, az megtartja azt. Mert mit használ az embernek, ha mind e világot megnyeri, ő magát pedig elveszti, vagy magában kárt vall?

És történt e beszédek után mintegy nyolc nappal, hogy maga mellé vette Pétert, Jánost és Jakabot, és felment a hegyre imádkozni. És imádkozása közben ábrázata elváltozott, és ruhája fehér lett és fénylő. És íme két férfiú beszélt vele: Mózes és Illés volt, akik dicsőségben megjelentek, és elmondták neki az ő halálát, amelyet Jeruzsálemben fog elszenvedni. Pétert pedig, és akik vele voltak, elnyomta az álom, de mikor felébredtek, látták az ő dicsőségét és annak a két férfiúnak dicsőségét is, akik vele álltak. És mikor azok eltávoztak tőle, így szólt Péter Jézushoz:

– Mester, jó nekünk itt lennünk: csináljunk azért három hajlékot, egyet neked, Mózesnek is egyet és egyet Illésnek.

De nem tudta, mit beszél. Eközben felhő támadt, és azokat beárnyékolta. Őket

A LÁBMOSÁS

pedig félelem fogta el, mikor azok eltűntek a felhőben. És szózat hallatszott a felhőből:

– Ez amaz én szerelmes Fiam, őt hallgassátok.

Mire a szózat elhangzott, Jézus csak maga volt.

És amikor elközelgett az idő, hogy elrendelését beteljesítse, eltökélte magát, hogy fölmegy Jeruzsálembe. Tanítványainak meg is mondta:

– Vegyétek fületekbe, hogy az Ember Fiát emberek kezébe adják!

De ők nem értették, mit mond e szavakkal, és mert féltek attól, ami rejtve volt előlük, nem merték megkérdezni szavainak értelme felől. És Jézus követeket küldött maga előtt, hogy útközben szállást készítsenek neki. A követek bementek egy samaritánus faluba, de amikor a samaritánusok megtudták, hogy Jézus Jeruzsálembe készül, nem fogadták be őt. Mikor ezt meghallották a tanítványai, Jakab és János, azt kérdezték:

– Uram, akarod-e, hogy tűz szálljon alá az égből, és eméssze meg ezeket, ahogy Illés is cselekedett?

De Jézus megfordult, és megdorgálta őket:

– Nem tudjátok, milyen lélek van bennetek. Mert az Ember Fia nem azért jött, hogy elveszejtse az emberek lelkét, hanem hogy megtartsa.

Az úton valaki odament hozzá, és azt mondta:

– Követlek téged, Uram, valahová mégy!

Jézus azt felelte:

– A rókáknak barlangjuk van, és az égi madaraknak fészük, de az Ember Fiának nincs fejét hová lehajtania.

Máskor pedig ő szólt:

– Kövess engem!

Az meg így felelt:

– Uram, engedd meg nekem, hogy előbb elmenjek, és eltemessem atyámat!

Ennek azt mondta:

– Hadd temessék el a halottak az ő halottaikat, te pedig menj, és hirdesd az Isten országát!

AZ OLTÁRISZENTSÉG

Egy harmadik is követte volna, de előbb el akart búcsúzni azoktól, akik a házában élnek. Jézus azt mondta nekik:

– Aki az eke szarvára veti kezét, hátra ne tekintsen.

További útkon egy faluba jutottak, ahol egy Márta nevű asszony befogadta Jézust a házába. Testvére is volt, Mária nevezetű, aki leült Jézus lábához, és hallgatta szavait. Márta pedig a szüntelen szolgálattal foglalatzkodott, ezért előállt, és azt mondta:

– Uram, nincs-e arra gondod, hogy az én testvérem magamra hagyott a szolgálatban? Mondd azért neki, hogy segítsen énnekem.

Jézus azt felelte:

– Márta, Márta, te szorgalmas vagy, és szorgalmadban sokra igyekszel. Csak hogy van, ami szükséges, de Mária a jobbik részt választotta, és ez el nem vétetik tőle.

Útját folytatva átment Jerikón. Zákeus, egy gazdag fővámszedő igyekezett Jézust látni, de a sokaságtól nem láthatta, mivelhogy kistermetű volt. Előrefutott hát, és felhágott egy fügefára, hogy lássa, mert Jézus arra tartott. És amikor odáig jutott, föltekintett Jézus, és meglátta őt, és így szólt:

– Zákeus, hamar szállj alá, mert ma nekem a te házádnál kell maradnom!

És Zákeus leszállt sietve, és örömmel fogadta Jézust. De körülöttük mindnyájan morgolódtak:

– Bűnös emberhez ment be szállásra.

De Zákeus előállt, és azt mondta az Úrnak:

– Uram, íme minden vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakitől valamit patvarkodással elvettem, négyannyit adok a helyébe.

Jézus pedig így szólt:

– Ma lett üdvössége ennek a háznak! Mivelhogy ő is Ábrahám fia. Mert azért jött az Ember Fia, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett.

És elindult Jeruzsálem felé. És amikor közeledett Bethfagéhoz és Bethániához, a hegyhez, amelyet az olajfák hegyének hívnak, elküldte két tanítványát, mondván:

– Menjetek ebbe a faluba, és legott találotok egy megkötött szamarat és vele

IMÁDKOZÁS A KERTBEN

együtt az ő vemhét. Oldjátok el, és hozzátok nekem ide! És ha valaki szól nektek, mondjátok, hogy az Úrnak van szüksége rájuk, és el fogja bocsátani őket!

Mindez pedig azért lett, hogy beteljesedjék a próféta mondása, aki így szólott: Mondjátok meg Sion leányának: imhol jó néked a te királyod alázatosan és szamáron ülve, és teherhordozó számárnak vemhén! A tanítványok pedig elmentek, és úgy cselekedtek, amint Jézus parancsolta nekik, elhozták a szamarat és csikáját, felső ruháikat rájuk terítették, és Jézus ráült azokra. A sokaság legnagyobb része pedig felső ruháit az útra terítette, mások pedig pálmaágakat vagdaltak és hintettek az útra. Mikor pedig közelgett az Olajfák hegyének lejtőjéhez, a tanítványok egész sokasága örvendezve kiáltotta:

– Hozsánna! Áldott a Király, aki jó az Úr nevében! Békesség a mennyben, dicsőség a magasságban!

És némely farizeus a sokaságból azt mondta neki:

– Mester, dorgáld meg a tanítványaidat!

Ő azt felelte:

– Mondom nektek, hogy ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani.

És mikor meglátta Jeruzsálemet, sírni kezdett miatta:

– Vajha megismerted volna te is, csak e mostani napodon is, ami neked békességedre válnék! De most el van rejtve a te szemed elől. Mert jönnek terád napok, amikor ellenségeid körültek palánkot építenek, és körülvesznek téged, és mindenfelől megszorítanak téged, és a földre tipornak téged és a te fiaidat benned, és nem hagynak tebenned követ kövön, mivelhogy nem ismerted meg a te meglátogatásodnak idejét.

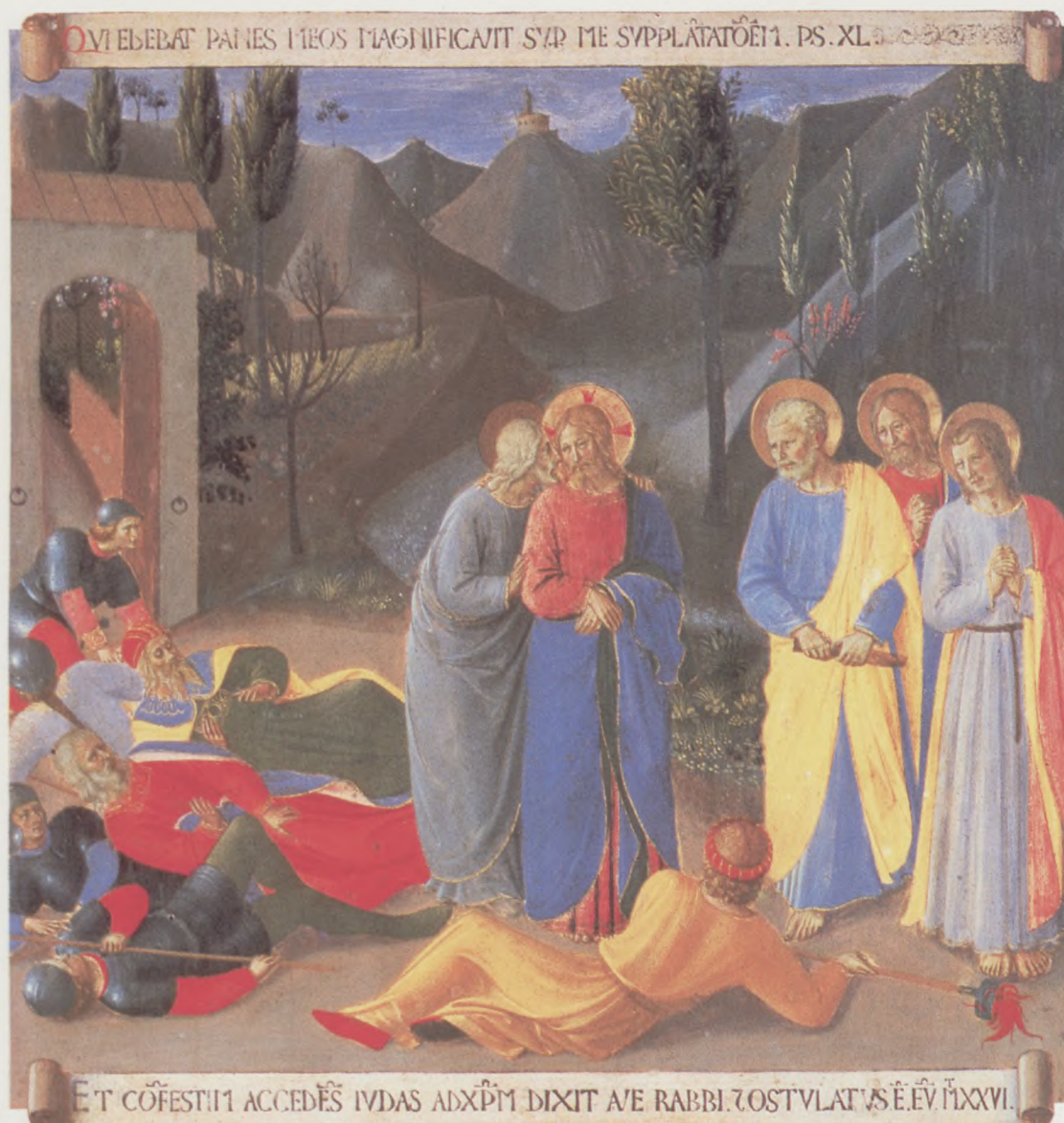
És amikor bement a templomba, ott találta az ökrök, juhok és galambok árusait a helyükön ülve. És kötélből ostort fonván kihajtotta őket a templomból, az ökröket és a juhokat is, és a pénzváltók pénzét lesöpörte, asztalaikat felborította, és a galambárusoknak azt mondta:

– Hordjátok el ezeket innen, és ne tegyétek az én Atyám házát kalmárok házává, latrok barlangjává!

Egy farizeus pedig kérte őt, hogy nála ebédeljen. Be is ment hozzá, és leült en-

JÚDÁS ÁRULÁSA

ni. A farizeus elcsodálkozott, amikor látta, hogy ebéd előtt nem mosdott meg. Mire az Úr azt mondta neki:

– Ti farizeusok, jóllehet a pohárnak és tálnak külső részét megtisztítjátok, de a belsőtök rakva ráragadt gonosszággal. Bolondok, aki azt teremtette, ami kívül van, nem ugyanaz teremtette-e azt is, ami belül van? De jaj nektek, farizeusok, mert szeretitek az előlülést a gyülekezetekben és a piacon a köszöntéseket. Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok! Mert olyanok vagytok, mint a sírok, amelyek nem látszanak, és az emberek, akik azokon járnak, nem tudják.

A törvénytudók közül megszólalt valaki:

– Mester, mikor ezeket mondod, minket is bántasz.

Ő pedig folytatta:

– Jaj nektek is, törvénytudók! Mert hordozhatatlan terhekkal terhelitek meg az embereket, de ti magatok egy ujjotokkal sem illettétek azokat a terheket. Jaj nektek! Mert ti építitek a próféták sírjait, atyáitok pedig megölték őket. Tehát bizonyosságot tesztek, és jóváhagyjátok atyáitok cselekedeteit, mert azok megölték őket, ti pedig építitek a sírjaikat. Ezért mondta az Isten bölcsessége is: Küldök hozzájuk prófétákat és apostolokat, és azok közül némelyeket megölnék, másokat elűldöznek, hogy számon kérjék e nemzetségtől minden próféták véré, melyet e világ fundamentumának letételétől fogva kiontottak, Ábel véréől fogva mind a Zakariás véréig, aki elveszett az oltár és a templom között: bizony mondom nektek, számon kérik e nemzetségtől. Jaj nektek, törvénytudók! Mert elvettétek a tudomány kulcsát, de ti magatok nem mentetek be, és akik be akartak menni, azokat meggátoltátok.

Amikor ezeket mondta, az írástudók és farizeusok kezdtek fölgerjedni ellene, kikérdezték őt sok minden felől, és ólálkodván utána, igyekeztek valamit a szájából kikapni, hogy vádolhassák őt. Ezért vigyáztak rá, leselkedőket küldtek utána, akik igaznak tettették magukat, hogy beszédében megfogják őt, és aztán átadják a felsőbbségnek és a helytartó hatalmának. A leselkedők pedig megkérdezték őt:

– Mester, tudjuk, hogy te helyesen beszélsz és tanítasz, és személyben nem válogatsz, hanem az Isten útját igazán tanítod. Szabad-e nekünk adót fizetnünk a császárnak, vagy nem?

JÉZUS ELFOGATÁSA

Ő pedig észrevette álnokságukat, és azt mondta nekik:

– Mit kísértetek engem? Mutassatok nekem egy pénzt: kinek a képe és felirata van rajta?

Azt felelték:

– A császáré.

Ő pedig azt mondta erre:

– Adjátok azért, ami a császáré, a császárnak, és ami az Istené, az Istennek.

Így hát nem tudták őt megfogni beszédében a nép előtt, és csodálkozva feleletén, elhallgattak. Ő pedig felment az Olajfák hegyére. Jó reggel azonban ismét ott volt a templomban, és az egész nép hozzá tódult, ő pedig leült, és tanította őket. Az írástudók és farizeusok pedig egy asszonyt vittek hozzá, akit házasságtörésen kaptak, és a középbe állították. És azt mondták neki:

– Mester, tetten kapták ezt az asszonyt mint házasságtörőt. A törvényben pedig megparancsolta nekünk Mózes, hogy az ilyet kövezzük meg. Te azért mit mondasz?

Ezt azért mondták, hogy megkísértsék őt, és legyen mivel vádolniok. Jézus pedig lehajolt, és az ujjával jeleket írt a földre. De mikor sürgetve kérdezték, fölegyenesedett, és azt felelte nekik:

– Aki közületek nem bűnös, az vessen rá először követ!

És újra lehajolt, és jeleket írt a porba. Az írástudók és farizeusok erre kezdtek kifelé szállingózni a vénektől kezdve mind egy szálig. Egyedül Jézus maradt a téren, meg az asszony, aki még mindig a középben állt. Mikor Jézus fölegyenesedett, és az asszonyon kívül senkit sem látott, azt kérdezte tőle:

– Asszony, hol vannak azok a te vádlóid? Senki sem kárhoztatott téged?

És felelte az asszony:

– Senki, Uram.

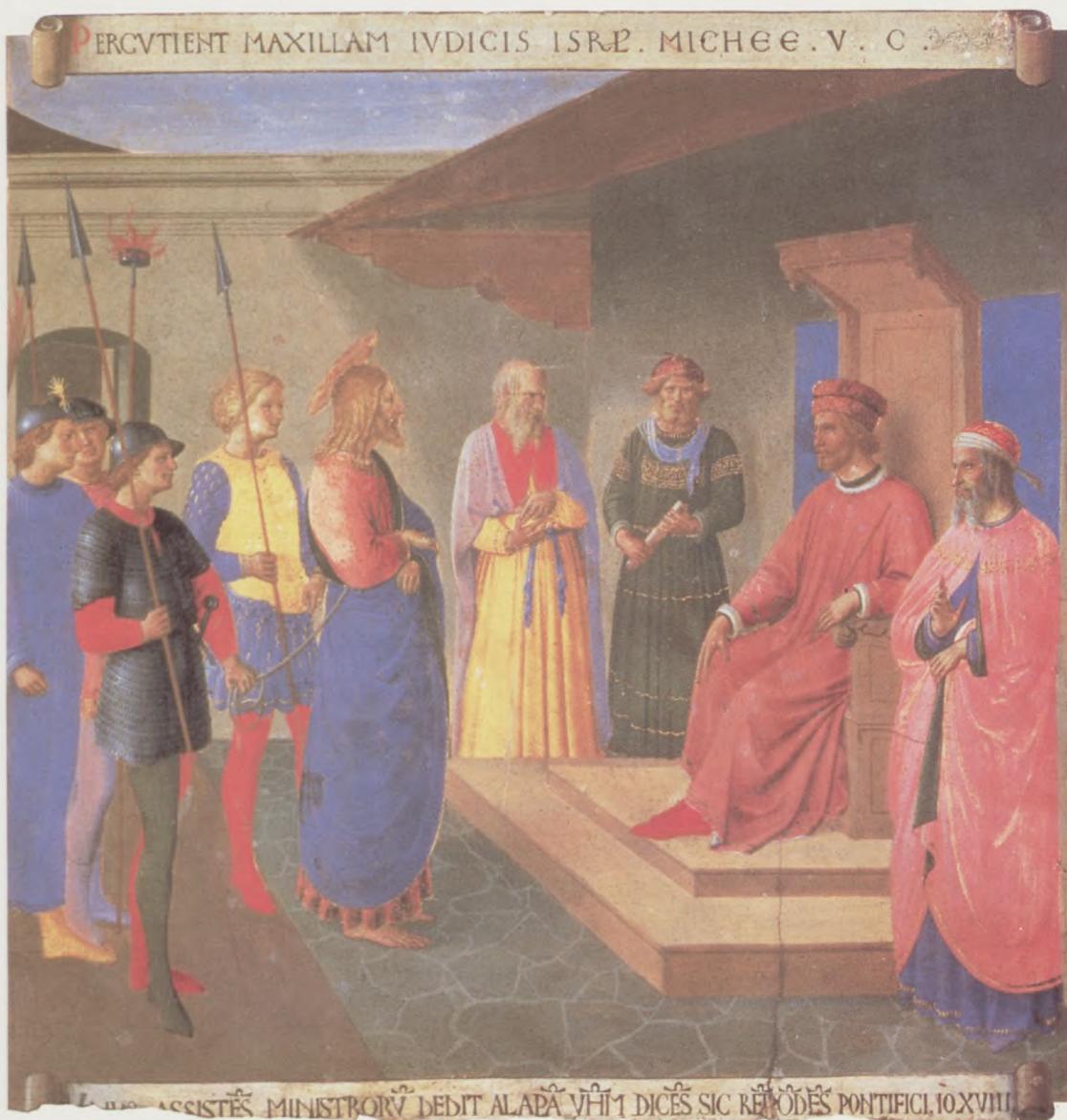
Jézus pedig azt mondta neki:

– Én sem kárhoztatlak: menj el, és többé ne vétkezz!

És volt egy farizeus, Nikodémus nevű, főember a zsidók között, aki éjszaka ment Jézushoz, mert nem akarta, hogy meglássák. És azt mondta neki:

JÉZUS KAJAFÁS ELŐTT

– Mester, Mester, tudjuk, hogy Istentől jöttél tanítóul, mert senki sem tehet olyan jeleket, amilyeneket te cselekszel, csak ha Isten van vele.

Mire Jézus:

– Bizony, bizony, mondom neked: ha valaki újonnan nem születik, nem láthatja az Isten országát.

Erre Nikodémus:

– Mi módon születhetik az ember, ha vén? Vajon bemehet-e az ő anyjának méhébe másodszor, és születhetik-e újonnan?

Jézus azt felelte:

– Bizony, bizony, mondom neked: ha valaki nem születik testtől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába. Ami testtől született, test az, és ami Lélektől született, lélek az. Ne csodáld, hogy azt mondtam neked: szükséges nektek újonnan születnetek. A szél fú, ahová akar, és hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön és hova megy: így van mindenki, aki Lélektől született.

Nikodémus megkérdezte:

– Mi módon lehetnek ezek?

Jézus így felelt:

– Izráel tanítója vagy, és nem tudod ezeket? Bizony, bizony, mondom neked: amit tudunk, azt mondjuk, és amit látunk, arról teszünk bizonyosságot, de a mi bizonyosságtételünket el nem fogadjátok. Ha a földiekről szóltam nektek, és nem hisztek, mi módon hisztek, ha a mennyiekről szólok nektek? Mert senki sem ment föl a mennybe, csak az, aki a mennyből szállott alá, az Ember Fia, aki a mennyben van. És amiképpen Mózes emelte föl a kígyót a pusztában, aképpen kell, hogy az Ember Fia felemeltessék, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Mert nem azért küldte Isten az ő Fiát a világra, hogy kárhoztassa a világot, hanem hogy megtartsa a világot általa. Aki hisz benne, el nem kárhozik, aki pedig nem hisz, már el is kárhozott, mivel hogy nem hitt az Isten egyszülött Fiának nevében. Az pedig a kárhoztatás, hogy a

JÉZUS MEGCSÚFOLTATÁSA

világosság e világra jött, és az emberek inkább szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert az ő cselekedeteik gonoszak voltak.

A többi farizeusok és főpapok azonban, amikor hallották, miket suttognak Jézusról a sokaságban, szolgákat küldtek ki, hogy fogják meg őt, de senki sem vetette rá a kezét. Jézus azért azt mondta nekik:

– Egy kevés ideig még veletek vagyok, és majd ahhoz megyek, aki elküldött engem. Kerestek majd engem, és nem találtok meg, és ahol én vagyok, ti nem jöhettek oda.

Ezért a zsidók így szóltak maguk között:

– Hová akar ez menni, ahol mi nem találjuk meg őt? Talán azokhoz akar menni, akik a görögök közé szóródtak, és a görögöket akarja tanítani? És micsoda beszéd ez, hogy kerestek majd engem, és nem találtok meg, és ahol én vagyok, ti nem jöhettek oda?

Sokan azonban a sokaság közül azt mondták: – Bizonynal ez a nagy Próféta. – Mások: – Ez a Krisztus. – Némelyek pedig: – Csak nem Galileából jön el a Krisztus? Nem az Írás mondta-e, hogy Dávid magvából jön el a Krisztus, és Betlehemből, abból a városból, ahonnan Dávid jött?

Így hát meg hasonlítás támadt miatta a sokaságban. Közülük némelyek akarták őt megfogni, de senki sem merte rávetni a kezét. Elmentek azért a szolgák a főpapokhoz és farizeusokhoz, és azok rájuk szóltak:

– Miért nem hoztátok el őt?

A szolgák azt felelték:

– Soha ember úgy nem szólott, mint ez az ember!

Mire azt mondták a farizeusok:

– Vajon ti is el vagytok-e hitetve? Vajon a főemberek vagy a farizeusok közül hitt-e benne valaki? De ez a sokaság, amely nem ismeri a törvényt, átkozott!

Nikodémus, aki éjszaka ment Jézushoz, és aki a farizeusok közül való volt, azt mondta nekik:

– Vajon a mi törvényünk kárhoztatja-e az embert, ha előbb ki nem hallgatja, és nem tudja, hogy mit cselekszik?

JÉZUS AZ OSZLOPNÁL

De azt felelték neki:

– Talán te is galileus vagy-e? Tudakozódjál, és lásd meg, hogy Galileából nem támadt próféta.

És mindnyájan hazamentek.

Jézus pedig így szólt a tanítványaihoz:

– Tudjátok, hogy két nap múlva Húsvét ünnepe lesz, és az Ember Fiát elárulják, hogy megfeszítsék.

Akkor megint egybegyűltek a főpapok, az írástudók és a nép vénei, ezúttal a főpap házában, akit Kajafásnak hívtak. És tanácsot tartottak, hogy Jézust álnoksággal megfognák és megölik. De némelyek azt mondták:

– Ne az ünnepen, hogy zendülés ne legyen a nép között!

Jézus éppen Bethániában volt, a poklos Simon házánál, és belépett hozzá egy asszony, kezében alabástrom szelence, abban drága kenet, és az asztalnál ülő Jézus fejére öntötte. Mikor ezt látták a tanítványai, bosszankodtak, és így szóltak:

– Mire való ez a tékozlás? – Mert eladhatták volna ezt a kenetet nagy áron, és adhatták volna a szegényeknek.

Mikor ezt meghallotta Jézus, azt mondta nekik:

– Miért bántjátok ezt az asszonyt? Hiszen jó dolgot cselekedett énvelem. Mert a szegények mindenkor veletek lesznek, de én nem leszek mindenkor veletek. Mert hogy ő ezt a kenetet a testemre töltötte, azt már az én temetésemre cselekedte. Bizony mondom nektek: valahol az egész világon prédikálják az evangéliumot, amit ez énvelem cselekedett, azt is hirdetik az ő emlékezetére.

Akkor a tizenkettő közül egy, akit Iskáriótes Júdásnak hívtak, elment a főpapokhoz, és így szólt hozzájuk:

– Mit akartok nekem adni, ha én kezetekbe adom őt?

Azok pedig rendeltek neki harminc ezüstpénzt. És ettől fogva alkalmat keresett, hogy elárulja őt. A kovásztalan kenyerek első napján a tanítványok megkérdezték Jézust:

– Hol akarod, hogy elkészítsük neked a húsvéti bárányt?

Ő meg azt felelte:

JÉZUS FELMEGY A KÁLVÁRIÁRA

– Íme, mikor bementek a városba, szembejön veletek egy ember, aki egy korsó vizet visz: kövessétek őt abba a házba, ahová bemegy. És mondjátok a ház gazdájának: azt mondja neked a Mester: hol az a szállás, ahol megeszem az én tanítványaimmal a húsvéti bárányt? És ő mutat nektek egy nagy helyet vacsorára berendezve, ott készítsétek el.

A tanítványok pedig elmentek, és mindent úgy találtak, amint Jézus mondta nekik, és elkészítették a húsvéti bárányt. És mikor eljött az idő, asztalhoz ült, és vele együtt a tizenkét apostol. És evés közben megszólalt:

– Bizony mondom nektek, egy közöleték elárul engem.

Mindannyian elszomorodtak, és kezdték kérdezgetni:

– Én vagyok-e az, Uram?

Ő pedig azt felelte:

– Aki velem együtt mártja kezét a tálba, az árul el engem. Az Ember Fia jóllehet elmegy, de jaj annak, aki az Ember Fiát elárulja: jobb volna annak, ha meg sem született volna.

Megszólalt Júdás is:

– Én vagyok-e az, Mester?

Mire Jézus:

– Te mondtad.

Aztán fogta a kenyereket, hálákat adván megszegte, és adott belőle a tanítványoknak e szavakkal:

– Ez az én testem, amely értetek adatik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.

És fogta a poharakat, és hálákat adván, a tanítványoknak nyújtotta át e szavakkal:

– Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, az új szövetség vére, mely sokakért kiontatik bűnöknek bocsánatára. Mondom pedig nektek, hogy mostantól fogva nem iszom a szőlőtőkének ebből a terméséből mind ama napig, amikor újra iszom veletek az én Atyám országában.

Aztán dicséretet énekelve kimentek az Olajfák hegyére. Ott azt mondta nekik Jézus:

– Ezen az éjszakán mindnyájan megbotránkoztok bennem. Mert meg van írva:

JÉZUST MEGFOSZTJÁK RUHÁITÓL

Megverem a pásztort, és elszélednek a juhok. De föltámadásom után előttetek megyek majd Galileába.

Erre azt mondta Péter:

– Ha mindnyájan megbotránkoznak is benned, én soha meg nem botránkózom.

Mire Jézus:

– Bizony mondom neked, ezen az éjszakán, mielőtt megszólal a kakas, háromszor megtagadsz.

Péter így felelt:

– Ha meg kell is halnom veled, akkor sem tagadlak meg téged.

És hasonlóképpen beszéltek a többi tanítványok is. Ő pedig azt mondta nekik:

– Mikor elküldtelek benneteket erszény, táska és saru nélkül, volt-e valamiben fogyatosotok?

Ők azt felelték:

– Semmiben sem.

Erre azt mondta:

– De most, akinek erszénye van, vegye elő, hasonlóképpen a táskát, és akinek nincs, adja el felső ruháját, és vegyen kardot. Mert mondom nektek, hogy még ennek az írásnak be kell teljesülni rajtam: És a gonoszok közé számláltatott. Mert ami rám vonatkozik, elvégeztetik.

És azt mondták a tanítványok:

– Uram, íme van itt két kard.

Ő azt mondta:

– Elég.

Akkor elment velük a Gecsemáné kertbe, és azt mondta nekik:

– Üljetek le itt, amíg elmegyek, és amott imádkozom.

És maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, és kezdett szomorkodni és gyötörödni. És azt mondta nekik:

– Igen szomorú az én lelkem mindhalálig! Maradjatok itt, és vigyázzatok velem.

És mintegy kőhajításnyira előrement, és térdre esve imádkozott:

A KERESZTRE FESZÍTÉS

– Atyám! Ha lehetséges, múljék el tőlem e pohár! Mindazáltal ne úgy legyen, amint én akarom, hanem amint Te akarsz.

És angyal jelent meg neki a mennyből, hogy erősítse őt. Ő pedig, haláltusában, buzgóbban imádkozott, és a verítéke olyan volt, mint hulló nagy vércseppek. Akkor visszament a tanítványokhoz, és alva találta őket. Rájuk szólt:

– Mit alusztok? Így nem bírtatok vigyázni velem egy óráig sem? Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne esetek, mert jóllehet a lélek kész, de a test erőtelen.

Másodszor is elment, és így könnyörgött:

– Atyám! Ha el nem múlhatik tőlem e pohár, hogy ki ne igyam, legyen meg a te akaratod!

És mikor visszatért, ismét alva találta őket, mert megnehezedett a szemük. És ott hagyva őket ismét elment és imádkozott, harmadszor is ugyanazokkal a szavakkal. Ekkor visszament a tanítványokhoz, és így szólt hozzájuk:

– Aludjatok immár, és nyugodjatok. Íme, itt az óra, és az Ember Fia a bűnösök kezébe adatik. Keljetek fel, menjünk! Íme, közeledik, aki engem elárul.

És még e szavai közben megjelent Júdás, egy a tizenkettő közül, és vele együtt jöttek sokan fegyverekkel és fustélyokkal, fáklyákkal és lámpásokkal, a főpapoktól és a nép véneitől. Aki pedig elárulta Jézust, jelt adott nekik, és azt mondta:

– Akit én majd megcsókolok, ő az, fogjátok meg őt! – És odalépett Jézushoz e szavakkal: – Üdvözlégy, Mester! – és megcsókolta őt.

Jézus pedig azt mondta:

– Barátom, miért jöttél? Júdás, csókkal árulod el az Ember Fiát?

Akkor a szolgák Jézusra vetették kezüket, és megfogták őt. Tanítványai, akik látták, mi készül, megkérdezték:

– Uram, vágjuk-e őket fegyverrel?

Simon Péter pedig, akinek volt kardja, kirántotta, és megcsapta a főpap Málkus nevű szolgáját, és levágta a jobb fülét. Jézus azt mondta:

– Elég eddig. Tedd hüvelyedbe kardodat, mert aki fegyvert fog, fegyverrel kell vesznie. Avagy nem kell-e kiinnom a poharat, amelyet az Atya adott nekem?

JÉZUS SIRATÁSA

És illetve a szolgáló fülét, meggyógyította. A sokaságnak pedig azt mondta:

– Mint valami latorra, úgy jöttetek fegyverekkel és fustélyokkal, hogy megfogjatok engem? Naponként nálatok ültem, tanítottalak a templomban, és kezeteket nem vetettétek rám, de ez a ti órátok, a sötétség hatalma.

A csapat és az ezredesük és a főpapok szolgálói megfogták Jézust, és megkötözték. Először Annás házába vitték őt, aki Kajafás ipa volt, Kajafás pedig főpap volt abban az esztendőben. Simon Péter és János követte Jézust. János ismerte a főpapot, ezért Jézussal együtt bement a főpap udvarába, Péter pedig az ajtón kívül maradt. János azért, aki ismerte a főpapot, kiment, és bevitte magával Pétert. Az ajtóőrző leány így szólt Péterhez:

– Nemde, te is ennek az embernek a tanítványai közül vagy?

Péter azt felelte:

– Asszony, nem vagyok.

A szolgálak és a poroszlók tüzet gerjesztettek az udvar közepén, mivelhogy hűvös volt. Ott ültek együtt, és Péter is közéjük ült, a kezét melengette. És amint a világgosságnál ült, egy szolgáló rávetette a szemét, és azt mondta:

– Bizony, ez is vele volt, mert Galileából való ez is.

Ő pedig azt felelte:

– Ember, nem ismerem őt!

A főpap közben kérdezni kezdte Jézust a tanítványairól és az ő tudománya felől. Jézus azt felelte neki:

– Én nyíltan szóltam a világnak, én mindenkor tanítottam a zsinagógában, ahol a zsidók mindenünnen gyülekeznek, és titkon semmit sem szóltam. Mit kérdesz engem? Kérdezd azokat, akik hallották, mit beszéltem: ők tudják, miket mondtam nekik.

Mikor ezt elmondta, egy poroszló, aki ott állt, arcul ütötte őt e szavakkal:

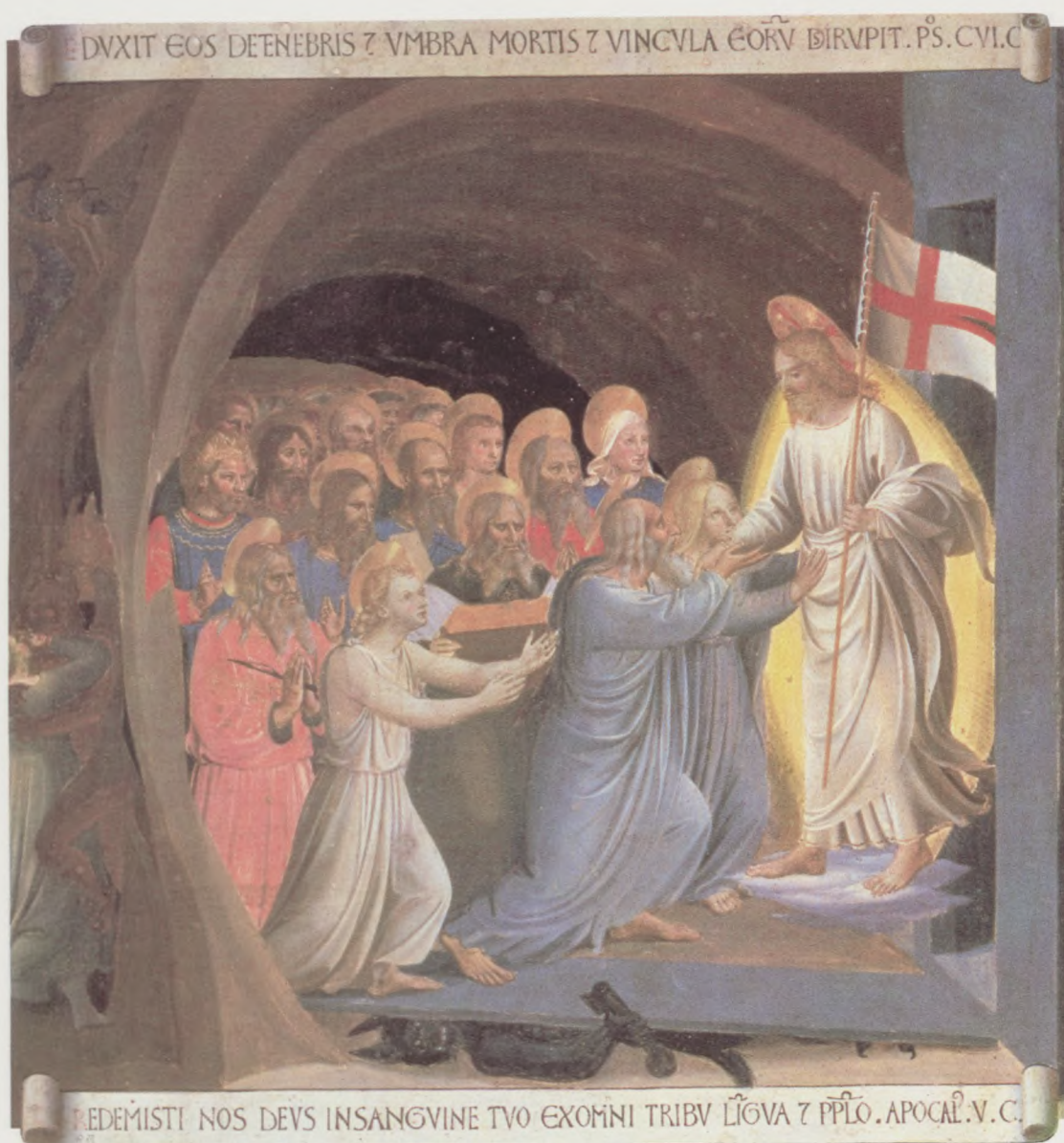
– Így felelsz-e a főpapnak?

Jézus azt mondta neki:

– Ha gonoszul szóltam, tégy bizonyítást a gonoszságomról, ha pedig jól, miért versz engem?

JÉZUS ALÁSZÁLL A POKLOK TORNÁCÁRA

Péter tovább melegedett a tűznél. Meglátta a főpap egyik szolgája, rokona annak, akinek a fülét Péter levágta. Megszólította:

– Nem láttalak-e téged, vele együtt a kertben?

– Ember, nem tudom, mit mondasz – felelte Péter.

És amíg beszélt, azonnal megszólalt a kakas. Az Úr ekkor hátrafordult, és Péterre nézett. És annak eszébe jutott, amit az Úr mondott neki: mielőtt a kakas szól, háromszor megtagadsz.

És Péter kiment az udvarból, és keservesen sírt.

Reggeledett, és egybegyűlt a nép véneinek tanácsa, főpapok és írástudók, és Jézust az ő gyülekezetük elé vitték. Ott azt kérdezték tőle:

– Ha te vagy a Krisztus, mondd meg nekünk!

Azt mondta nekik:

– Ha mondom nektek, nem hiszitek, de ha kérdeztek is, nem feleltek nekem, sem el nem bocsáttok. Mostantól az Ember Fia az Isten hatalmának jobbjára ül.

Erre mindnyájan azt kérdezték:

– Te vagy tehát az Isten Fia?

Ő azt felelte:

– Ti mondjátok, hogy én vagyok.

Erre azt mondták:

– Mi szükségünk van még bizonyásra? Hiszen mi magunk hallottuk az ő szájából.

És megkötözték, elvitték és átadták Poncius Pilátusnak, a helytartónak. Ekkor látta Júdás, aki Jézust elárulta, hogy elítélték őt. Megbánta, amit cselekedett, és visszavitte a harminc ezüstpénzt a főpapoknak és a véneknek, ezekkel a szavakkal:

– Vétkeztem, hogy elárultam az ártatlan vért.

Azok pedig így feleltek:

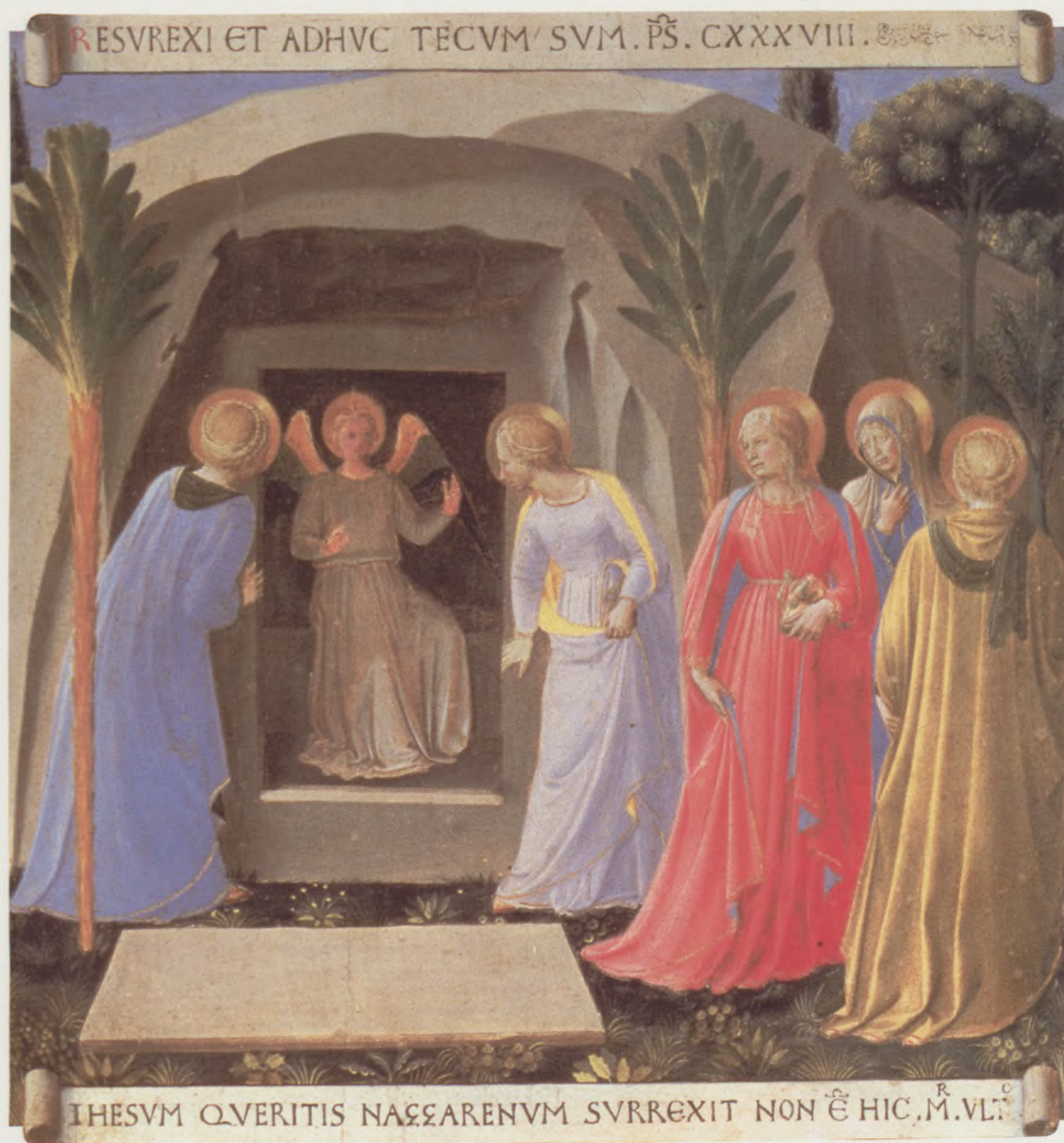
– Mi közünk hozzá? Te lássad.

Júdás eldobta az ezüstpénzeket a templomban, elment és felakasztotta magát. A főpapok pedig felszedték az ezüstpénzeket, és azt mondták:

– Nem szabad ezeket a templom kincsei közé tennünk, mert vérnek ára ez.

KEGYES ASSZONYOK A SÍRNÁL

A zsidók azonban nem mentek be a törvényházba, hogy ott meg ne fertőztesse-
nek, hanem megehessék a húsvéti bárányt. Ezért Pilátus kiment hozzájuk, és azt
kérdezte:

– Micsoda vádat hoztok fel őellene?

Azt felelték:

– Ha gonosztevő nem volna, nem adtuk volna őt a te kezédbe.

Pilátus meg azt mondta:

– Vigyétek el őt ti, és ítéljétek meg őt a ti törvényeitek szerint.

De a zsidók azt felelték:

– Nekünk senkit sem szabad megölnünk.

Pilátus tehát ismét bement a törvényházba, előszólította Jézust, és azt kérdezte
tőle:

– Te vagy-e a zsidók királya?

Jézus azt felelte:

– Te mondod.

Pilátus kifakadt:

– Avagy zsidó vagyok-e én? A te néped és a papi fejedelmek adtak téged az én
kezembe: mit cselekedtél?

Jézus azt felelte:

– Az én országom nem e világból való. Ha e világból való volna az én orszá-
gom, szolgálaim vitézkednének, hogy a zsidók kezébe ne kerüljek. Ámde az én or-
szágom nem innen való.

Pilátus ismét megkérdezte:

– Király vagy-e hát te csakugyan?

Jézus azt felelte:

– Te mondod, hogy én király vagyok. Én azért születtem, és azért jöttem e vi-
lágra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról. Aki az igazságból való, hallgat az én
szómra.

Mire Pilátus:

– Mi az igazság?

JÉZUS MENNYBEMENETELE

És miközben ítélőszékében ült, a felesége elküldött hozzá egy szolgát ezzel az üzenettel: ne avatkozzál annak az igaz embernek a dolgába, mert ma sokat szenvedtem álmomban őmiatta.

Szokás volt pedig Jeruzsálemben, hogy ünnepnapkor a helytartó szabadon bocsát egy foglyot a sokaság kedvéért: azt, akit ők akarnak. Volt akkor egy nevezetes foglyuk, egy Barabbás nevű rabló. És a főpapok és vének rábeszéltek a sokaságot, hogy Barabbást kérjék ki, Jézust pedig veszejtsék el. Kiment hát Pilátus a zsidókhoz, és megkérdezte tőlük:

– Melyiket akarjátok, hogy elbocsássam nektek: Barabbást-e vagy Jézust, akit Krisztusnak hívnak?

A sokaság egy hangon felkiáltott:

– Barabbást!

Pilátus azt is megkérdezte:

– Mit cselekedjek hát Jézussal, akit Krisztusnak hívnak?

Mindnyájan azt kiáltották:

– Feszítsd meg!

A helytartó azt kérdezte:

– Mert mi rosszat cselekedett?

Azok pedig még hangosabban kiáltoztak:

– Feszítsd meg! Feszítsd meg!

Akkor Pilátus megostoroztatta Jézust. És a vitézek tövisből font koronát helyeztek a fejére. És arcul csapdosták, és azt mondták:

– Üdvözlégy, zsidók királya!

Pilátus pedig ismét kiment, és azt mondta a zsidóknak:

– Kihozom őt nektek, hogy értsétek meg: nem talállok benne semmi bűnt.

Jézus kiment a bíborpalástban, fején a töviskoronával. És Pilátus azt mondta:

– Ímhol az ember!

Mikor meglátták őt a papi fejedelmek és a szolgák, megint kiáltozni kezdtek:

– Feszítsd meg! Feszítsd meg!

Erre azt mondta nekik Pilátus:

UTOLSÓ ÍTÉLET

– Vigyétek el őt ti, és feszítsétek meg, mert én bűnt nem találok benne.

A főpapok így feleltek neki:

– Nekünk törvényünk van, és a mi törvényünk szerint meg kell halnia, mivel-hogy Isten fiává tette magát.

Pilátus ezt hallva méginkább megrémült, ismét bement a törvényházba, és azt kérdezte Jézustól:

– Honnét való vagy te?

De Jézus nem felelt neki. Pilátus így szólt hozzá:

– Nekem nem szólsz-e? Nem tudod-e, hogy hatalmam van arra, hogy megfeszítslek, és hatalmam van arra is, hogy szabadon bocsássalak?

Jézus azt felelte:

– Semmi hatalmad sem volna rajtam, ha felülről nem kaptad volna: nagyobb bűne van azért annak, aki a te kezédbe adott engem.

Ettől fogva igyekezett Pilátus őt szabadon bocsátani, de a főpapok azt kiáltot-ták:

– Ha ezt szabadon bocsátod, nem vagy a császár barátja, mert aki magát királlyá teszi, ellene mond a császárnak.

Mikor ezt hallotta Pilátus, kihozatta Jézust, ő maga meg a törvénytevő székbe ült. Húsvét pénteke volt, mintegy hat óra. Pilátus azt mondta a zsidóknak:

– Ímhol a ti királyotok!

Azok pedig ismét azt kiáltották:

– Vidd el, vidd el, feszítsd meg őt!

Pilátus azt kérdezte tőle:

– A ti királyotokat feszítsem meg?

A papi fejedelmek azt felelték:

– Nekünk nem királyunk van, hanem császáruk!

Pilátus látta, hogy semmit sem használ, hanem még nagyobb háborúság támad. Vízet hozatott hát, megmosta kezét a sokaság előtt, és azt mondta:

– Ártatlan vagyok ennek az igaz embernek a vérétől: ti lássátok!

Aztán elbocsátotta nekik Barabbást, Jézust pedig kezükbe adta, hogy megfeszít-sék. A helytartó vitézei elvitték az őrházba, és odagyűlt az egész csapat. És miután

SZŰZ MÁRIA MEGKORONÁZÁSA

a fejét verték, megcsúfolták és megköpdösték, levették róla a palástot, és a maga ruháiba öltöztették. Ezután elvitték megfeszíteni, azaz Jézusnak magának kellett vinnie keresztjét, amíg el nem érnek a Koponyák hegyére, amelyet héberül Golgotának neveztek. Pilátus címet is írt a keresztfára. Ez volt a felírás: A NÁZÁRETI JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA. A zsidók papi fejedelmei ugyan azt mondták Pilátusnak:

– Ne írd: A zsidók királya, hanem ahogy ő mondta: A zsidók királya vagyok.

De Pilátus csak azt felelte:

– Amit megírtam, megírtam.

Mikor mentek a Golgota felé, Jézus nehezen bírta a keresztjét, egyszer le is roskadt alatta. Éppen szembejött velük egy Cirenéből való ember, akit Simonnak hívtak: azt kényszerítették, hogy emelje föl Jézus keresztjét, és vigye a Golgotáig. Ott megfeszítették Jézust, és vele együtt két latort, egyiket a jobb, másikat a bal oldalára. A balján felfüggesztett lator szidalmazta őt, és azt mondta:

– Ha te vagy a Krisztus, szabadítsd meg magadat, és minket is!

De a jobb lator így dorgálta a másikat:

– Az Istent sem féled-e? Hiszen ugyanazon ítélet alatt vagy! És mi ugyan méltán, mert cselekedetünk méltó büntetését szenvedjük, ez pedig semmi méltatlan dolgot nem cselekedett. – És Jézusnak azt mondta: – Uram, emlékezz meg rólam, mikor eljössz a te országodban!

Jézus azt felelte neki:

– Bizony mondom neked, ma velem leszel a Paradicsomban.

Az arra menők pedig szidalmazták őt, és fejüket hajtogatván így beszéltek:

– Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről!

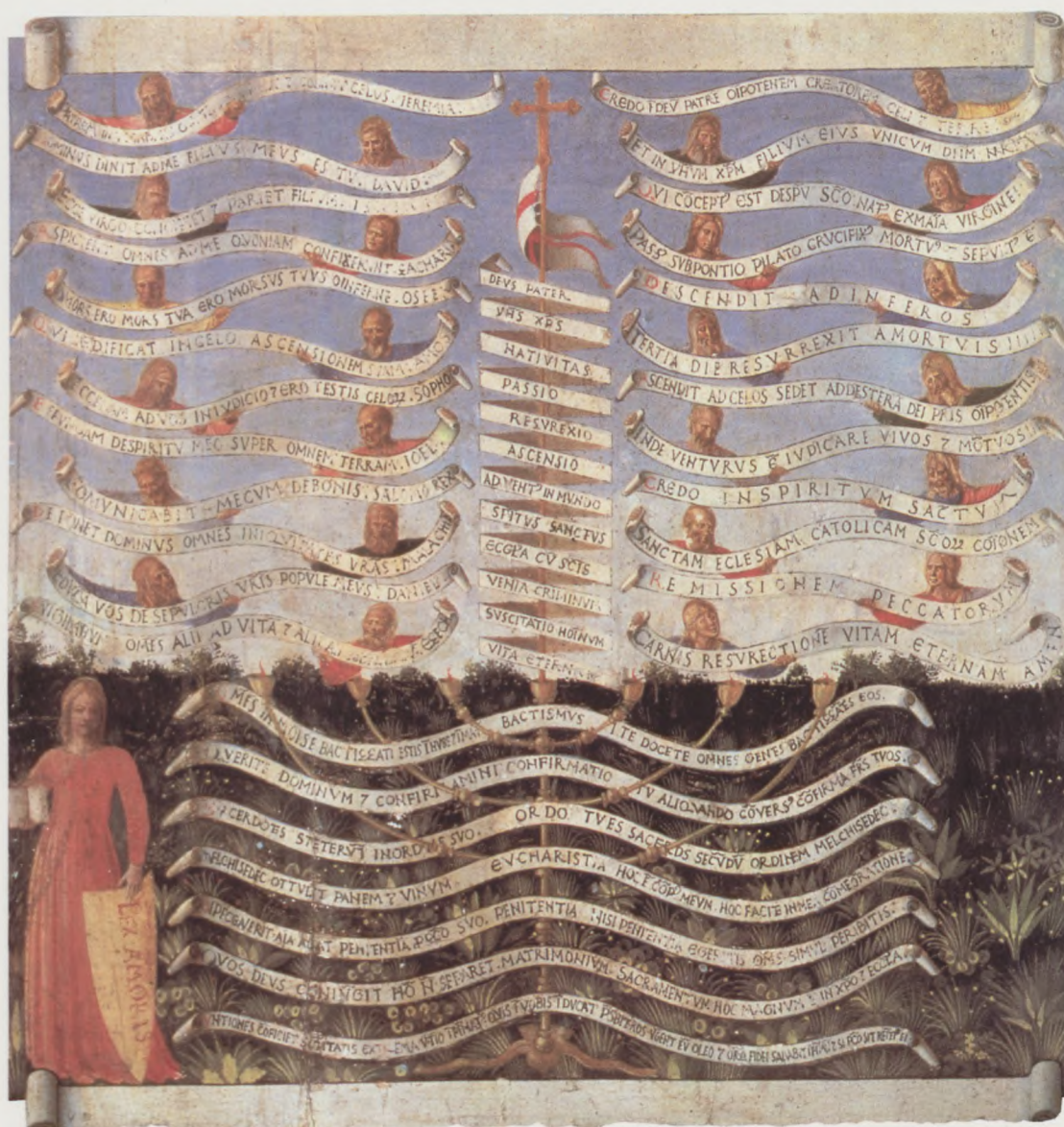
Hasonlóképpen a főpapok az írástudókkal és a vénekkel együtt csúfolódtak, és azt mondogatták:

– Másokat megtartott, magát nem tudja megtartani. Ha Izráel királya, szálljon le most a keresztről, és majd hiszünk neki. Bízott az Istenben: mentse meg most őt, ha akarja, mert azt mondta: Isten Fia vagyok.

Közben a vitézek, miután megfeszítették Jézust, fogták a ruháit, és négy részre osztották, egy részt mindegyiknek. A köntöse varrás nélküli volt, felülről végig szövött. Így szóltak hát egymás között:

LEX AMORIS [A SZERETET TÖRVÉNYE]

– Ezt ne hasogassuk szét, hanem vessünk rá kockát, kié legyen.

Ezt művelték tehát a vitézek. Jézus keresztfé alatt pedig az ő anyja állt és annak testvére, meg Mária, Kleopás felesége, és Mária Magdaléna. Aznap hat órakor elsőtetült az egész föld. Kilenc óra körül Jézus felkiáltott:

– ÉLI, ÉLI! LAMÁ SABAKTÁNI? – ami azt jelenti: Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el engem?

Némelyek az ott állók közül, akik hallották ezt, így szóltak:

– Illést hívja ez.

Jézus pedig azt mondta:

– Szomjúhozom.

Valaki az ott álldogálók közül egy szivacsot megtöltött ecettel, és nádszálla fűzve fölnyújtotta Jézus szájába. De a többiek azt mondták:

– Hagyd el, lássuk, eljön-e Illés, hogy megszabadítsa.

Jézus pedig ismét nagyot kiáltott, és kilehelte lelkét.

Ekkor a templom kárpitja felülről az aljáig meghasadt, és a föld megindult, és a kősziklák megrepedeztek. A százados pedig és akik vele őrizték Jézust, a földindulástól megrémültek, és azt mondták:

– Bizony, Isten Fia volt ez!

És az egész sokaság, amely nézdelődni ment oda, látva mindazt, ami történt, mellét verve megtért.

A főpapok pedig, hogy a testek szombaton át a keresztfén ne maradjanak, miután péntek volt, és a rákövetkező szombat nagy ünnep, kérték Pilátust, hogy törjék meg azoknak a lábszárait, és vegyék le a három testet. Eljöttek azért a vitézek, és megtörték az első lábszárait és a másik lator lábszárait is. Mikor pedig Jézushoz értek, és látták, hogy már halott, az ő lábszárait nem törték meg, hanem az egyik vitéz dárdával döfte meg az oldalát, ahonnan vér és víz folyt ki.

Ezek után pedig az arimathiai József – aki Jézus tanítványa volt, de csak titokban, a főpapoktól való félelemből – arra kérte Pilátust, hogy levehesse Jézus testét. Pilátus megengedte. Az arimathiai József elment hát, és levette Jézus testét.

Eljött Nikodémus is, aki éjszaka ment Jézushoz, és mirhából és áloéból való kenetet hozott, mintegy száz fontot. Vették tehát Jézus testét, begöngyölték lepe-

dőkbe, illatos szerekkel együtt, amint a zsidóknál szokás temetni. Azon a helyen pedig, ahol megfeszítették, volt egy kert és a kertben egy új sír, amelybe még nem helyeztek senkit sem. A zsidók péntekje miatt, mivel a sír közel volt, abba helyezték Jézust.

A péntekre következő napon a főpapok és a farizeusok összegyűltek Pilátusnál, és a következőkre kérték:

– Uram, emlékszünk, hogy ez a hitető még életében azt mondta: harmadnapra föltámadok. Parancsold meg azért, hogy őrizték a sírt harmadnapig, nehogy a tanítványai odamenjenek éjjel, ellopják őt, és azt mondják a népnek: feltámadott a halálból, és az utolsó hitetés gonoszabb legyen az elsőnél.

Pilátus azt felelte nekik:

– Van őrségetek: menjetek, őriztessétek, ahogy tudjátok.

Ők pedig elmentek, a sírt őrizet alá helyezték, és a követ lepecsételtették az őrséggel.

A szombatra következő napon pedig, a hét első napján, jó reggel, félig még sötétben, Mária Magdaléna odament a sírhoz, és látta, hogy valaki elhengerítette róla a követ. Elfutott hát Simon Péterhez és Jánoshoz, és megmondta nekik:

– Elvitték az Urat a sírból, és nem tudjuk, hova tették őt.

Ketten együtt futottak a sírhoz, lehajoltak, és látták a lepedőket. Simon Péter be is ment a sírba, ott látta a lepedőket, de a keszkenő, ami Jézus fején volt, nem volt együtt a lepedőkkel, hanem összegöngyölítve egy más helyen. Visszamentek a többiekhez, hírül adni, mi történt. Mária Magdaléna pedig ott maradt sírva a sírnál. Sírás közben azonban behajolt a sírba, és két angyalt látott fehér ruhában ülni, egyiket fejtől, másikat lábtól, ahol Jézus teste feküdt volt. És így szóltak hozzá:

– Miért keresitek holtak között az élőket? – És mikor Mária Magdaléna tovább sírt, azt kérdezték tőle: – Asszony, miért sírsz?

Mária Magdaléna azt felelte:

– Mert elvitték az én Uramat, és nem tudom, hova tették őt.

Közben hátrafordult, és látta Jézust ott állni, de nem tudta, hogy Jézus az. Aki azt kérdezte tőle:

– Asszony, mit sírsz? Kit keresel?

Mária Magdaléna azt gondolta, hogy a kertész az, ezért megkérdezte tőle:

– Uram, ha te vitted el őt, mondd meg nekem, hova tetted, és én elviszem őt.

Jézus így szólt a szokott hangján:

– Mária!

Mária Magdaléna megfordult és csak akkor kiáltott fel:

– Rabbóni!

De Jézus azt mondta neki:

– Ne illess engem, mert nem mentem még fel az én Atyámhoz, hanem menj el az én atyámfiához, és mondd nekik: felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, és az én Istenemhez és a ti Istenetekhez.

Mária Magdaléna elment hát a tanítványokhoz, és hirdette, hogy látta az Urat, és hogy az mit mondott neki. Mikor beesteledett azon a napon, a hét első napján, és a zsidóktól való félelem miatt zárva voltak az ajtók, ahol összegyűltek a tanítványok, belépett Jézus, megállt a középén, és így szólt hozzájuk:

– Békesség nektek! – és e szavakkal megmutatta nekik a kezeit és az oldalát, és örvendeztek a tanítványok, hogy újra látják az Urat, Jézus pedig ismét azt mondta: – Békesség nektek! Amiként engem küldött az Atya, én is aképpen küldelek titeket. – És e szavak után rájuk lehelt, és azt mondta nekik: – Vegyétek a Szent Lelket!

Egyik a tizenkettő közül, Tamás, akit Kettősnek hívtak, nem volt köztük, amikor eljött hozzájuk Jézus. Ezért a többi tanítvány megmondta neki:

– Láttuk az Urat.

De ő azt felelte:

– Ha nem látom az ő kezén a szögek helyeit, és be nem bocsátom ujjaimat a szögek helyébe, és a kezemet be nem bocsátom az ő oldalába, semmiképpen el nem hiszem.

Nyolc nap múlva ismét együtt voltak a tanítványok, Tamás is velük. Noha az ajtó ismét zárva volt, ismét belépett Jézus, megállt a középén, és így szólt:

– Békesség nektek! – Aztán így beszélt Tamáshoz: – Hozd ide a te ujjadat, és nézd meg az én kezemet, és bocsásd a kezedet az oldalamba, és ne légy hitetlen, hanem hívő.

És felelte Tamás:

– Én Uram és én Istenem!

Jézus így szólt hozzá:

– Mivelhogy láttál engem, Tamás, hittél: boldogok, akik nem látnak és hisznek.

Aztán a tanítványokhoz fordult:

– Ti pedig menjetek, és tegyetek tanítványokká minden népeket, és kereszteljétek meg őket az Atya, a Fiú és a Szent Lélek nevében!

A ROSTIRÓNT LETETTEM

[1]

Hatvan napig bennem lakoztál.
Énbennem lépdelt könnyű lábad.
Voltam Galileád és Jeruzsálemed.
Amivel ostoroztak, belém vágott az ostor.
Kereszted szögei két tenyerembe szúrtak
S egymásra helyezett két lábfejemen át.
Már hűlő oldalamba döfött az otromba dárda.
Sebembe dugta ujját a hitetlen Tamás.
Azután te az égbe szálltál a te Atyádhoz.
Én kitettem a pontot a történet után
S a rostirónt letettem.

[2]

Éli, Éli, lamá sabaktáni?
Mért hagytál azóta üresen?
Nyomaidat hiába keresem:
A pusztában sem tudom megtalálni.
Hol vannak a dombok, hol a kertek?
Elszáradtak mind a fügefák?
Nélküled a világ nem világ.
Azt sem látom, hol állt a kereszted.

Húsz napja sincs, hogy bennem beszéltél.
Szívemre sütöttek szavaid.
Uram, mért hagytál magamra itt?
Miért van azóta bennem éjjél?

[3]

Feltámadás szele mindig újra
Fúj a földön – fújj hát rajtam át,
Pusztaságom odvaiba fújva
Oszlasd szét a kétely zavarát,
S új Kezdet lesz, ami már kiszáradt:
Hajtasd ki megint a pálmafákat!

Te, aki nem űzted el Tamást sem,
Bár boldog, aki hisz, ha nem is lát,
Ugye megadod, hogy újra lássam
Szép arcod hitető sugarát?
Virraszt velem a türelem,
S könnyörög a kétely és a hűség:
Támadj fel már bennem, örök Húsvét!

Vasvári

FRA ANGELICO

Szorgos kutatók jóvoltából tudjuk, hogy Guido di Pietro 1417. október 31-én lépett be a S. Niccolò-kolostorba Firenzében, azt azonban nem, pontosan hány éves volt ekkor. Régebbi feltevés szerint 1387-ben született, képei és mások műveinek összehasonlító vizsgálata alapján a modern kutatás úgy véli, későbbi dátum – 1400 – a helyes. Fra Giovanni da Fiesole néven avatták szerzetessé, feltehetően már ismert, sőt elismert festőként. Vasari, a reneszánsz festészet, szobrászat, építészet egykori krónikása ugyanis megjegyzi róla, „mint világi ember is kényelmesen meglehetett volna, és vagyónához kedve szerint hozzákereshetett volna művészetével, melyet már ifjúkorában nagyon jól elsajátított, mégis, mivel természeténél fogva higgadt és jószágos volt, saját boldogsága és nyugalma érdekében, kiváltképpen pedig lelki üdvösségéért, úgy döntött, belép a Domonkos-rendiek szerzetébe”. Az „Angyali” melléknevet ugyancsak ő adta neki; igaz, előzőleg más művészt is megtisztelt már a jelzővel. Vasari elbeszéléséből, „jószágos festőpáter”-ként ismerjük meg; a legenda, amely jóllehet igencsak leegyszerűsíti személyiségét is, művészetét is, hosszú ideig tartotta magát. Évszázadokon át áhítatot, vallásos odaadást, szeretetre méltó egyszerűséget, naivságot, talán még együgyűséget is olvastak ki Angelico művészetéből, főleg 19. századi csodálói. Az újabb kutatók – elismervén ugyan hagyománytisztelőt – az újítót, a közvetítőt tisztelik benne.

Sem embernek, sem művésznek nem volt egyszerű, elzárkózó. Már rég a San Marco-rendház perjele volt, mikor 1438-ban az olajfestés technikája ismerőjeként Itália-szerte tisztelt Domenico Veneziano levelet írt Piero Medicinek, felajánlván Firenze urának szolgálatait, s mint legnyomósabb érvre hivatkozott arra, hogy képes felvenni a városállam két legkiválóbb festőjével, Fra Angelicóval és Fra Filippó Lippivel a versenyt.

Angelico mester azonban előtte járt firenzei, velencei pályatársának. Szerzetes létére megértette, elfogadta, művészetében hirdette a reneszánsz új eszméit, s elsőként fogta fel Brunelleschi építészeti elveinek fontosságát s Masaccio fenségesen plasztikus alakokat teremtő festői forradalmát, bár úgy közvetítette a friss elveket, mint magától értetődő visszatérést az ókeresztény kor erkölcsi-szellemi tisztaságához és romlatlan egyszerűségéhez. Összekötő szerepet játszott tehát múlt és jövő között; a kor tempója igen gyors lévén, hangsúlyosabbá lett vonzódása a tegnaphoz, mint az általa alakított jövőhöz, még olyan művészettörténész szemében is, mint André Chastel, aki pedig az átlagosnál fogékonyabb az új, az eredeti iránt. „Az arany, a gyöngyházazs színek, a brokátok kedvelése – írja *Itália festészete* című könyvében – ...szépen megfér a tetszetős térérzéssel, a világos mintázási móddal. A jól áttekinthető elosztás révén Fra Angelico az új stílushoz csatlakozik. Az ...enyhén antikizáló építészeti elemek szeretete árnyalatnyi humanista ízt ad művészetének ... De máris újra megjelennek a súlyos damasztok, a tört fényű aranyglóriák, és 1435 után egyre gyakoribb nála a trecento eleji archaikus kompozíciókra emlékeztető megoldás...” Mintha árnyalatnyinál több lenne a humanista íz, a trecento és a quattrocento festői megoldásainak elegyítése pedig alighanem tudatos művészi választás, határozott elképzelés eredménye.

Angelico a trecentóból megőrizte a szilárd hitet, a világnézet bizonyosságát, a kompozíció egyszerűségét, s engedte, hogy műhelye nyitva hagyott ajtaján át belengje, portalanítsa a vallási eszmét a költészetként értelmezett világiasság levegője, a hagyományos szerkesztésmódot Brunelleschinek és Masacciónak majd csak a következő nemzedék színre léptekor diadalmaskodó modernsége. A vallási tárgy az ő felfogásában már az emberi sors mintája, modellje, tud példázatszerű lenni anélkül, hogy prédikálna, pedig mélyen hívő, de nem érzi lépten-nyomon szükségét, hogy hitet tegyen.

A názáreti Jézus életét elbeszélő, eredetileg a díszesen faragott ún. ezüstszeekrényt díszítő képsorozat aligha kezdő festő munkája. A szeekrényben fogadalmi ajándékokat, nemesfémből készült egyházi edényeket őriztek a firenzei Santissima Annunziata oratóriumában. A szeekrényt díszítő három fatáblán harmincöt majdnem négyzet alakú – 38,5 × 37 cm nagyságú – kis képecske kapott helyet (közülük az

Utolsó ítéletet ábrázoló két négyzetnyi helyet foglal el). 1782-ben a fatáblákat le-
szedték eredeti helyükről, szétvágták és összekeverték a festményeket; eredeti sor-
rendjüket visszaállítva nemrég helyezték el őket a kolostorból lett San Marco
Múzeumban. Először a táblák faanyagának vizsgálata alapján próbálták megállá-
pítani a képek pontos sorrendjét, illesztgették össze a szétfűrészelt, ám eredetileg
együvé tartozó darabokat. Mint Umberto Baldini írja a *L'opera completa dell' Ange-
lico* (Classici dell'Arte Rizzoli) jegyzetében, a problémát véglegesen E. Casalini
oldotta meg 1963-ban, levéltárakból előásott dokumentumok segítségével. „Ta-
nulmányából kiderül – Baldini szerint –, hogy az eredetileg negyvenegy képből
álló »történetsorozat« négy nagy táblán oszlott meg, s nem a kinyitható oldalajtó-
kat díszítették, hanem a lecsapható fedéllapot: amikor ez leereszkedett, bezárult a
szekrény... A tanulmánynak sikerült megállapítania azt is, hogy Angelicónak tu-
lajdonítható az együttes megtervezése.”

Valóban csupán a terv? Akadnak művészettörténészek, köztük a világhírű Ger-
main Bazin, akik tagadják, többségük azonban úgy véli, saját kezűleg Angelico
festette a képeket, persze kisebb-nagyobb mértékben segítséget igénybe véve.
Megállapították például, hogy a *Kánai menyegző*, *Jézus megkeresztelése*, *Jézus színe-
változása* című három festmény Alesso Baldovinetti – 1425–1499 – keze munká-
ja, ezért őket kötetünkben nem reprodukáltuk; a munkatársak, segédek pedig a
Fra Domenico da Corella vezette műhelyből kerültek ki. (Valószínűleg közremű-
ködött a sorozat elkészítésében a San Marcóban található *Szent Albert iskolája* és a
Szent Tamás iskolája című képek festője is.) Az első kilenc eseményt teljes egészé-
ben Angelico festette, a munkatársak keze nyoma csak a *Lázár feltámasztása* című
kép után figyelhető meg.

„Valóban a festmények teljességgel egységes ikonográfiai koncepcióról tanús-
kodnak – írja Umberto Baldini. Ezt az elképzelést Domonkos-rendi szövegek ih-
lették, az ábrázolás tárgyát pedig evangéliumi események szolgáltatták; a bibliai
jövendölések Jézusának élettörténete s a *lex amoris* (a szeretet törvénye) eljövetele.
Mindegyik képen olvasható egy-egy bibliai idézet s egy-egy evangéliumi passzus.
Ami az elbeszélés »széles, állandó hömpölygését« illeti, merőben egységes szándék
sugárzik belőle, hiszen sokkalta nagyobb és világibb nézőközönséghez szól, mint
a San Marco freskói...”

Kivételes együttesről van tehát szó, amelyet – kivéve a Baldovinettitől száрма-
zó három »történetet« – gyakran kíséreltek meg egy festőiskola névtelenségéből
eredeztetni. Pedig bármennyire megrongálta a táblák felületét az azóta eltelt idő,
árad róluk megalkotásuk nagyszerűsége, s ékeskednek mindazzal, ami csakis
Angelico műveinek sajátja. Az ikonográfia hagyományos, és sok jelenet jól ismert
a művész korábbi munkásságából. A *Háromkirályok imádása* például felismerhető
a mester egyik Prado-beli képén; a *Jézus vitája a tudósokkal* a cortonai San Domeni-

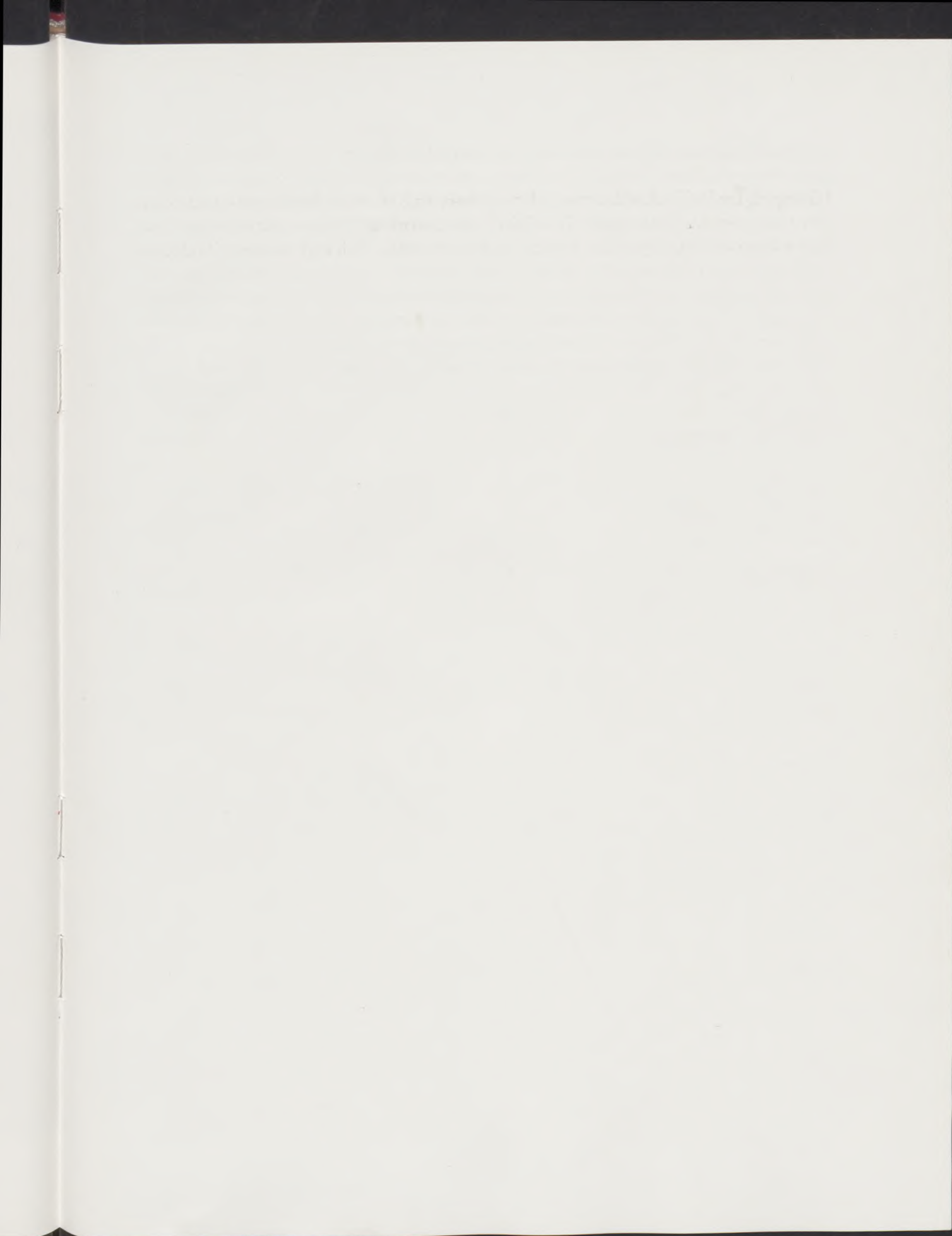

co egyik festményére emlékeztet; az *Imádkozás a kertben* virágzó barackfái olyanok, akár a Forlìban látható festményen; a *Jézus megcsúfoltatása* a San Marco-rendház egyik freskójának változata; a *Jézus felmegy a Kálváriára* Madonna-alakja szintén a firenzei rendház egyik freskójáról való; a *Szűz Mária megkoronázása* című kép központi csoportja a San Marco-kolostor 9. cellájabeli kép variánsa. Tudomásunk szerint viszont merőben új fogantatásúak az olyan jelenetek, mint az *Angyali üdvözlés* a maga központi perspektivikus elrendezésével, továbbá a *Kegyes asszonyok a sírnál*. Az együttes azonban egészében véve a San Marco fénykorabeli falképeire hasonlít.”

A Jézus életét bemutató sorozatról Fra Angelicót nemcsak olyan festőnek ismerjük meg, aki – mint Bernard Berenson állítja – a középkor vízióját a mennyek országáról láthatóvá akarta tenni a földön, hanem a földet is szebbé, emberibbé, lakhatóbbá – s ez bizony érvényes művészi üzenet napjainkban is. A SZERKESZTŐ

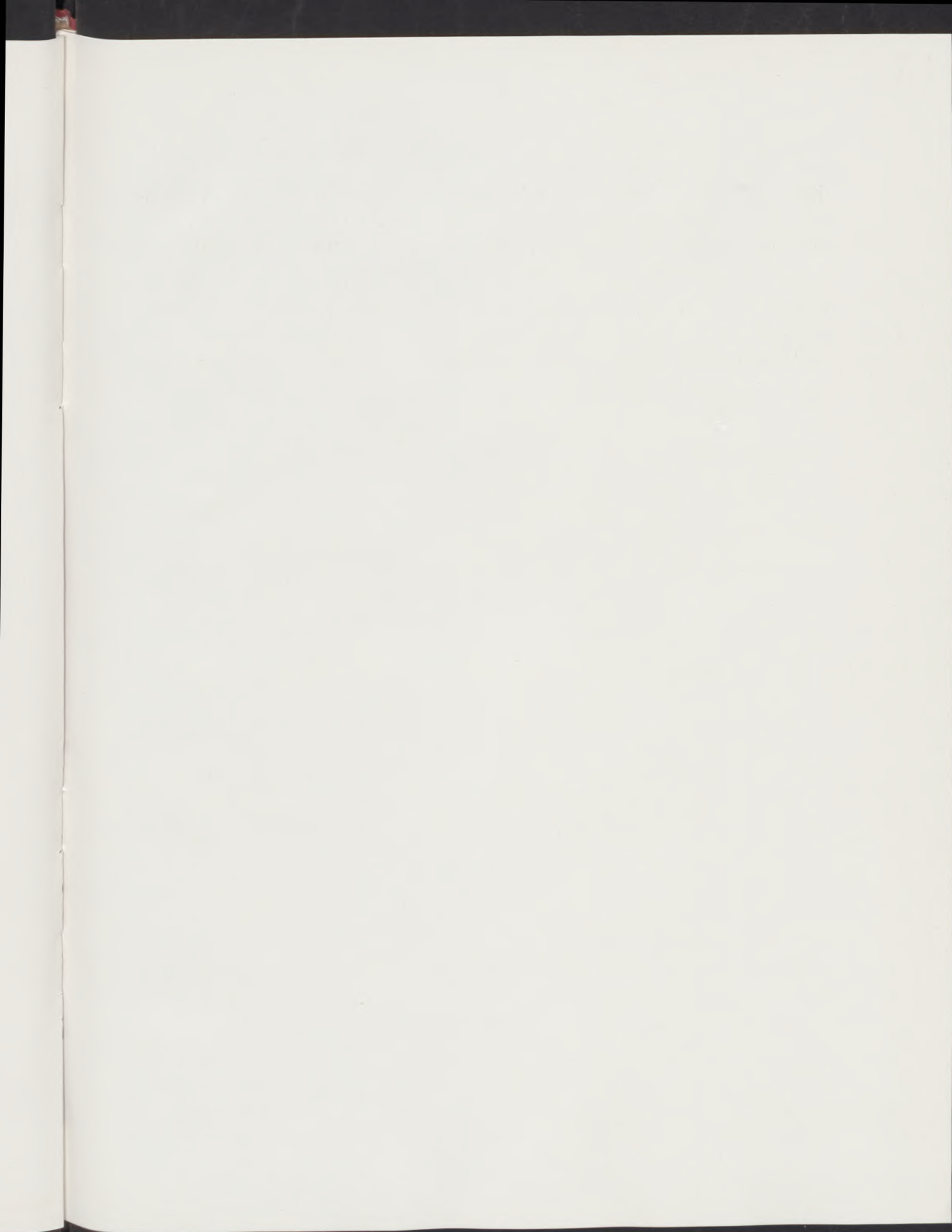

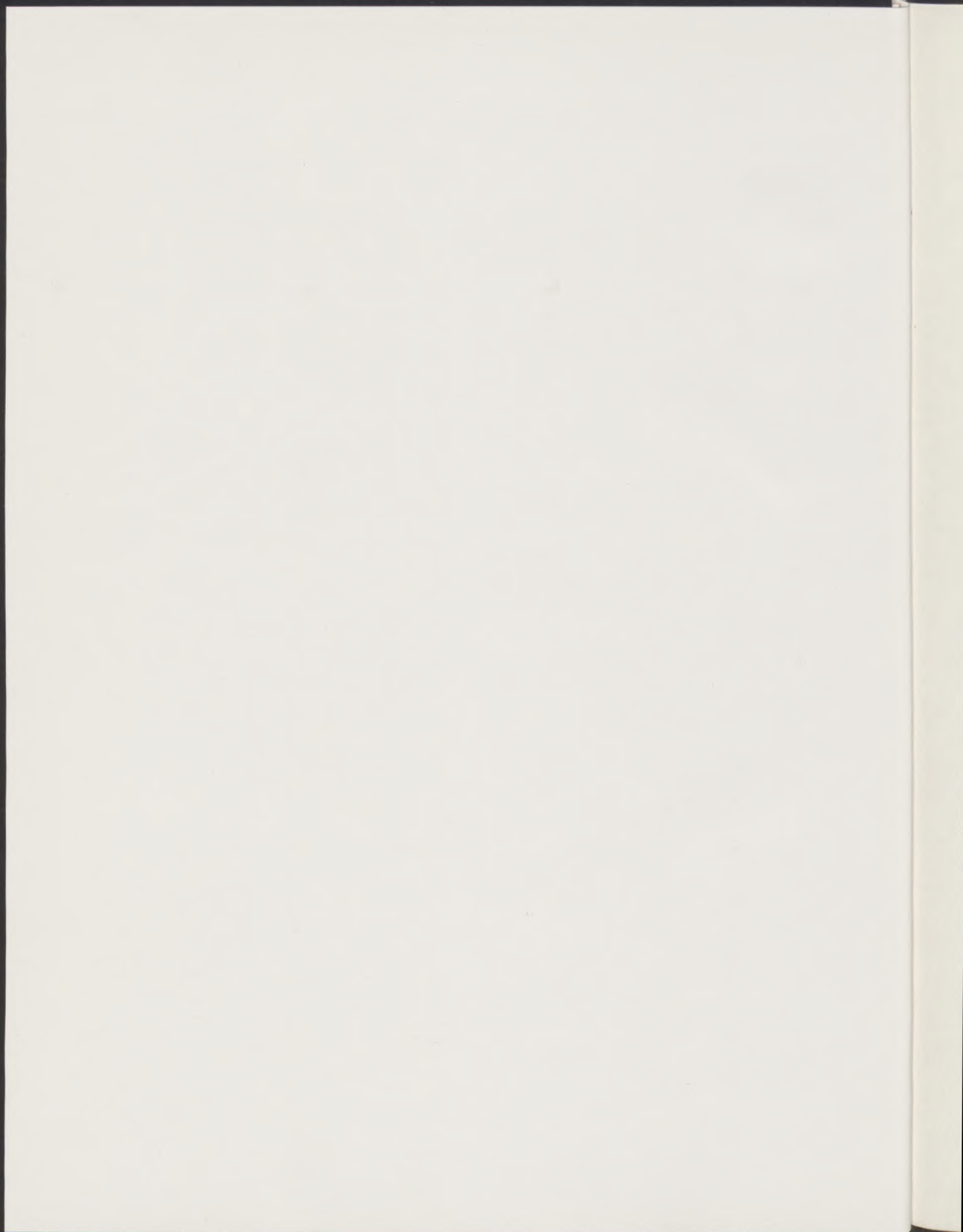

Kiadta a Helikon Kiadó. A kiadásért a Helikon Kiadó igazgatója felel. Szedte a Nyomdaipari Fényszedő Üzem (847612/08). Készült a Kner Nyomdában, 1985-ben. Felelős vezető Háromszéki Pál. © Vas István, 1985. A kötetet Fra Angelicónak a firenzei San Marco-kolostorban őrzött festménysorozatának a reprodukciói díszítik. A diapozitíveket a SCALA Istituto Fotografico Editoriale, Firenze bocsátotta rendelkezésünkre. Felelős szerkesztő Molnár Magda. A könyvet Szántó Tibor tervezte. Műszaki szerkesztő Murányi Zsuzsa. Megjelent 9,60 (A/5) ív terjedelemben, 53 000 példányban, Ikonofix Special Matt papíron, Bembo betűvel. Ebből a különleges könyvek gyűjtői számára valódi bőrkötésben 2550 számozott példány készült. / HE 90 / ISBN 963 207 780 6

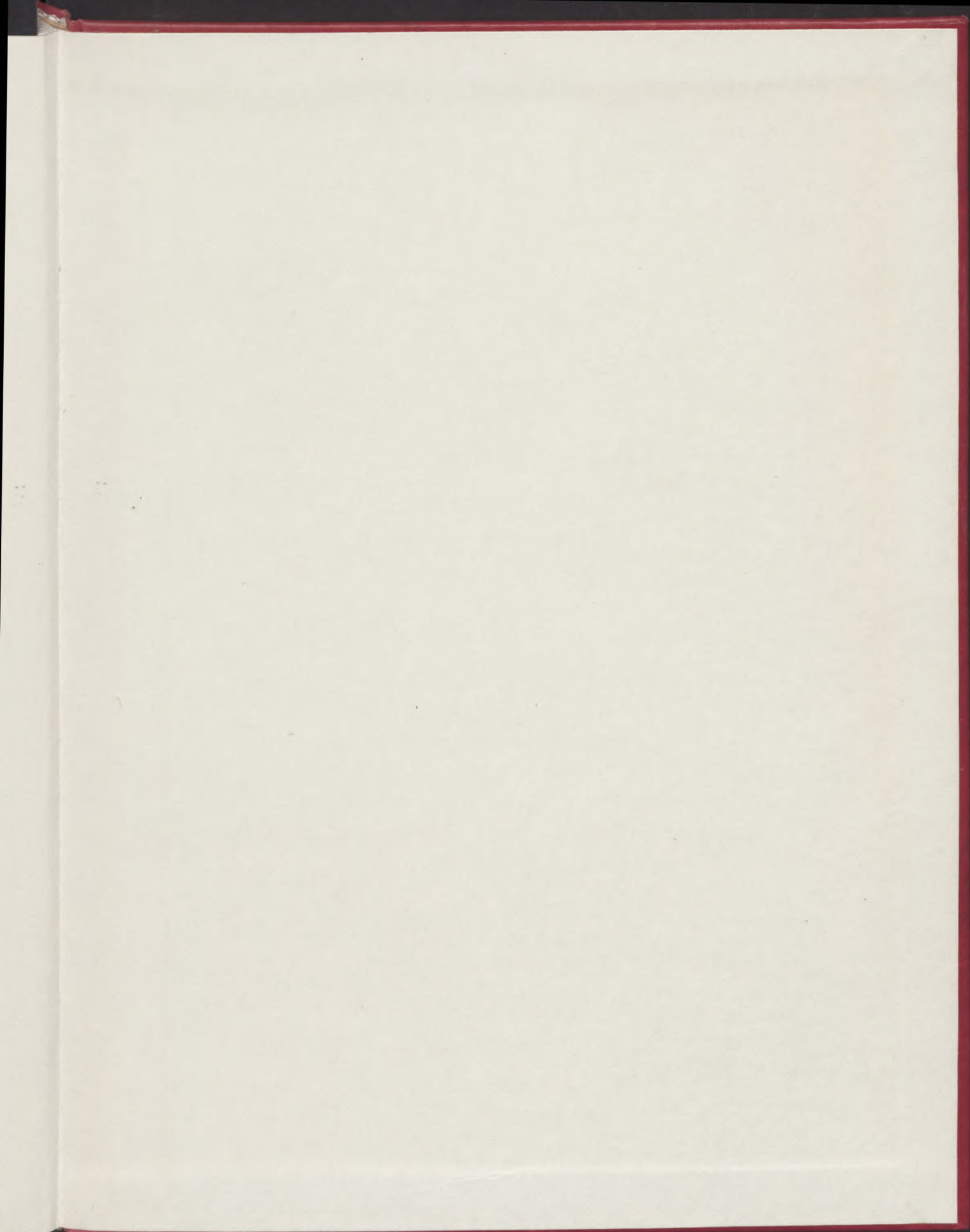

-5269

A NÁZÁRETI JÉZUS TÖRTÉNETE